

MUISTIO

Projekti	Kotkan–Haminan seudun strateginen yleiskaava
Aihe	Viranomaisneuvottelu
Päivämäärä	7.10.2015 klo 9 – 11.30
Paikka	Cursor, Kymminlennantie 6, Kotka
Osallistujat	Pauli Korkiakoski (Cursor) Erika Vanhala (Cursor) Markku Hannonen (Kotkan kaupunki), pj. Marja Kukkonen (Kotkan kaupunki) Patricia Broas (Kotkan kaupunki) Vesa Pohjola (Haminan kaupunki) Tapio Glumoff (Haminan kaupunki) Olli Nuuttila (Pyhtään kunta) Pertti Perttola (Kaakkois-Suomen ELY-keskus) Antti Pyysaari (Kaakkois-Suomen ELY-keskus) Petteri Kukkola (Kaakkois-Suomen ELY-keskus) Jukka Timperi (Kaakkois-Suomen ELY-keskus) Eeva-Liisa Kauppi (Kaakkois-Suomen ELY-keskus) Lotta Vuorinen (Kymenlaakson liitto) Seppo Serola (Liikennevirasto) Heli Ojala (Ympäristökeskus) Pasi Rajala (Ramboll) Iris Broman (Ramboll)
Tiedoksi	Matti Filppu (Haminan kaupunki) Markku Uski (Virolahden kunta) Frank Hering (Kymenlaakson liitto) Hanna Lampinen (Kymenlaakson liitto) Katja Vuoristo (Museovirasto) Pekka Ovaska (Liikennevirasto) Pirjo Kopra (Pyhtään kunta) Esa Partanen (Cursor) Toomas Lybeck (Cursor) Kimmo Kivinen (Capful) Juha Riihiranta (Ramboll)

Päivämäärä 28/10/2015
Tark. 21/12/2015

- 1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen**
Sovittiin, että Markku Hannonen toimii puheenjohtajana ja konsultti sihteerinä. Osallistujat esittäytyivät. Muistio toimitetaan osallistujille kommentoitavaksi ennen virallista jakelua.
- 2. Seudullisen yleiskaavoituksen lähtökohdat ja tavoitteet**
Konsultti esitteli työn lähtökohtia, tavoitteita ja aikataulua. Lähtökohtaisesti ei ole ollut tarkoitus laatia MRL:n mukaista yhteistä yleiskaavaa, vaan strateginen yleiskaava, josta tehdään osallistuvissa kunnissa (Kotka, Hamina, Pyhtää, Virolahti, Miehikkälä) viisi erillistä hyväksymispäätöstä, kukin kunta oman alueensa osalta. Valmisteluvaiheen tuloksena syntyy yksi seudullinen yleiskaavaluonnos, joka ehdotusvaiheessa eriytetään kuntakohtaisiksi yleiskaavaehdotuksiksi.

Käytännön suunnittelutyötä ohjaa KASSU-ryhmä, jossa on kuntien edustus. KASSUsta asiat etenevät seutuvaliokuntaan ja sieltä edelleen seutuvaltuustoon, joka on seudullinen päätöksentekuelin. Seututasolla tehtävät päätökset hyväksytään myös kunnissa. Tavoitteena on, että yleiskaava on hyväksytty kaikissa kunnissa vuoden 2017 loppuun mennessä.

Käytiin läpi seudullisen yleiskaavan suunnitteluperiaatteita ja erityisesti seudullisen yleiskaavan suhdetta maakunnan suunnitteluun ja kuntien omaan kaavoitukseen sekä uutta lähestymistapaa, jolla maankäytön suunnittelu pyritään kytkemään elinkeinojen kehittämiseen seudulla.

Keskustelua seudullisen yleiskaavan suhteesta maakuntakaavoitukseen:

- Maakuntakaavoituksen aloituspäätöstä ei ole vielä tehty, mutta tarve on olemassa ja on todennäköistä että laatimispäätös kokonaismaakuntakaavasta tehdään alkuvuodesta 2016. Osa vaihekaavoista on ajantasaisia eikä niitä ei ole tarkoitus avata.
- Voimassa olevista maakuntakaavoista taajama- ja aluerakennetta koskeva vaihe-maakuntakaava (Taajamat ja niiden ympäristöt) on vanhin (vahvistettu YM:ssä 2008/2010, kaavan taustalla olevat selvitykset laadittu noin 10 vuotta sitten)
- MRL:n mukainen yhteinen yleiskaava voi poiketa voimassa maakuntakaavasta enemmän kuin yhden kunnan yleiskaava ja se voi myös tästä syystä ja ylikunnallisen luonteensa vuoksi olla ohjeena yksittäisen kunnan yleiskaavalle
- Maakuntakaavan ja kuntien yhteisen yleiskaavan vahvistusmenettelyä ollaan poistamassa, lainsäädäntömuutos tulee voimaan tämän työn aikana
- Tässä seudullisessa yleiskaavassa saattaa vielä tulla harkintaan tehdä (sittenkin) MRL:n mukainen yhteinen yleiskaava, asiaa pohditaan prosessin edetessä - suunnitteluun asialla ei ole vaikutusta

Keskustelua kuntien yleiskaavojen päällekkäisyydestä:

- Seudullinen yleiskaava tuo "uuden tason" seudun yleiskaavojen ylle eikä pääsääntöisesti korvaa ainakaan yksityiskohtaisia yleiskaavoja. Toisaalta tällä kaavalla ohjataan myös kaavojen uudistamista. Seudullisen yleiskaavan ohjaus on todennäköisesti erilainen seudun erilaisilla alueilla ja on jopa mahdollista, että yleiskaavaa tehdään esimerkiksi kahdessa eri mittakaavassa.
- seudun pienemmissä kunnissa kaivataan työkalua, joka suoraan tukee asemakaavoitusta

Keskusteltiin lisäksi elinkeinoelämän näkökulman huomioon ottamisesta työssä:

- Seudulle ollaan laatimassa elinkeinostrategian/kasvustrategian päivitystä, mikä tuo sisältöä tälle työlle.
- Yleiskaavaprosessissa on kaavatyön eri vaiheissa erityisesti huomioitu elinkeinoelämän näkökulma, esimerkiksi: lähtökohdissa tuodaan esille KymRIS-hankkeen yhteydessä tehtyä toimintaympäristön analyysia; kaavaratkaisuun vaikuttavat seudulle tärkeiden toimialojen maankäytölliset tarpeet ja tavoitteet; vaikutuksia arvioidaan liiketaloudellisten kriteerien perusteella jne.
- Yleiskaavaan liittyvä toteuttamisohjelma kytetään osaltaan seudun elinvoiman kehittämiseen, myyntiin ja markkinointiin.

Perttola ehdotti seudullisen yleiskaavan nimeksi "Etelä-Kymenlaakson strateginen yleiskaava". Korkiakoski totesi, että Kotka-Haminan seutu on vakiintunut käsite eikä siihen liity ristiiriitoja. Asiaan voidaan tarvittaessa palata.

3. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Konsultti esitteli OAS:n rakenteen ja keskeisen sisällön. Laajennetussa KASSU-ryhmässä on jo käsitelty viranomaisneuvottelun materiaaliksikin jaetun OAS-luonnoksen sisältöä. Käytiin läpi KASSU-kokouksessa sovitut tarkistukset OAS:aan.

Keskustelua:

- Yleiskaava edistää alueen voimavarojen yhdistämistä ja yhteen hiileen puhaltamista
- Yleiskaava voisi luoda "vyöhykeajattelua" – kun kokonaisrakenne ja yhteydet on selvitetty yleiskaavassa voidaan hyvinkin ajatella, että esimerkiksi teollisuusalueita voisi suoraan asemakaavoittaa.
- Yleiskaavoitusta koskevat nettisivut www.kotkahamina.fi/vaikuta valmistuvat marraskuun loppuun mennessä.
- Osallistumismahdollisuuksia tullaan järjestämään enemmän ja monipuolisemmin kuin mitä MRL edellyttää, tavoitteina mm. kaavoituksen ja suunnittelun tekeminen ymmärrettävämmäksi sekä aktiivinen asiakasvuorovaikutus.
- Tämän työn tarkoitus on edistää koko Etelä-Kymenlaakson elinvoimaa, mikä koskee seudun kaikkia toimijoita ja asukkaita.
- Lehtikirjoittelu olisi hyödyllistä prosessin aikana, koska tarvitaan laajaa keskustelua siitä, mihin suuntaan seutua kehitetään
- Hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia, mm. nettisivuille on tarkoitus kirjoittaa blogeja työn edetessä (niitä voisi hyödyntää laajemminkin keskustelun herättäjinä) ja 4.11. järjestettävä seutufoorumi jaetaan osin suorana netissä.
- Kaakkois-Suomi on Suomen merkittävin rakennuskiviteollisuuden keskittymä. Kiviteollisuuden tarpeet on hyvä selvittää yleiskaavoituksen käyttöön – parhaat tuotantoalueet, liikenne ja logistiikka jne. Metsäteollisuus on myös keskeinen toimiala. Matkailunäkökulmat myös tärkeitä, kehittämismahdollisuuksia on paljon enemmän kuin nykyisin on hyödynnetty, esim. merialueen potentiaali on alihyödynnetty.
- Päätieverkon sujuvuus on tärkeä tavoite. Hyvä, että joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn näkökulmia on korostettu. Mikä merkitys on uuden moottoritien avaamilla mahdollisuuksilla? Rinnakkaistietarpeet? Tarvitaanko tie- ja katuverkkoselvitystä yleiskaavan taustalle? Aiemmat on tehty ennen moottoritiehanketta, ovatko niissä määritellyt periaatteet siirrettävissä tähän kaavatyöhön? Selvitysten alueellinen kattavuus?
- On pyrittävä ottamaan huomioon myös liikennekäyttäytymisessä ja liikennepolitiikassa odotettavissa olevat muutokset.
- Uusi moottoritie on vapauttanut vanhaa väylää maankäytön tarpeisiin, tämä kannattaa huomioida.
- Elinkeinoelämän toimintaympäristön muutos: Venäjä, satamien yhdistyminen, E18 → avaavatko uusia sijoittumismahdollisuuksia?
- Seudulle on tarkoitus käynnistää energiaselvitys, jonka avulla haetaan energia-asiantuntemusta ja seudun potentiaaleja yleiskaavoitusta varten esille.
- Muita näkökulmia ja tarkistuksia OAS:aan:
 - o Suunnittelualue

- maakuntasuunnitelmasta ja –ohjelmasta kannattaisi ottaa Kymenlaakson rakennekuva ja lisätä se lukuun 6
- o Tavoitteet:
 - Teollisuuden ja tuotantoalueiden toimintaedellytysten turvaaminen sekä satamatoimintojen turvaaminen (Nämä ovat erittäin keskeisiä teemoja seudun kannalta.)
 - Päätieverkoston hyvän palvelutason ja kehittämisedellytysten turvaaminen. Pitkämatkaisen liikenteen yhteyksien turvaaminen. Arki-liikenne → paikallinen liikenne
 - Maaseutua koskevat tavoitteet: Paikallisen ruuantuotannon ja sen toimintaedellytysten turvaaminen
 - Olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen → Näkökulman laajentaminen: Olemassa olevien ja uusien elinkeinojen kehittämismahdollisuuksien turvaaminen
- o Vaikutusten arviointi
 - pitäisi lisätä: ”elinkeinoelämään, talouteen, kauppaan ja teollisuuteen”.
- o Kaavoitustilanne → Suunnittelutilanne (luvun nimi muutetaan)
 - Tähän lisätään maakuntaohjelma, tärkeää koska seudullisen yleiskaavan tulee edistää maakuntaohjelman toteuttamista
 - Lisätään myös muut seudulliset strategiat
 - Maakuntakaava-kohtaan: ei sanota, että ei ole laadittu kokonaismaakuntakaavaa, vaan että on laadittu maakuntakaava neljässä vaiheessa
 - Maakuntakaavakuvasta puuttuu merialuetta, pitäisi lisätä, merialue on tärkeä.

4. Selvitysten riittävyys, mahdolliset selvitystarpeet

Konsultin näkemyksen mukaan tietoa on runsaasti suunnittelun käynnistämiseen, mutta lopulliset tietotarpeet selviävät prosessin edetessä. Uudistetun MRL 9§:n pohjalta on ajatuksena ollut, että kaavan toteuttamisen todennäköisesti merkittävät vaikutukset määrittävät myös kaavan suunnitteluun ja arviointiin tarvittavaa tietopohjaa ja selvitystarpeita.

Keskustelua:

- maakuntakaavoituksen yhteydessä on tehty paljon erilaisia selvityksiä, joista osa on ajantasaisia ja osa vanhentuneita. Kaupan osalta selvitykset tarkentuvat lähitulevaisuudessa (tarjouspyyntö lähdössä). Alueen rakenteeseen liittyen hyödynnetään mm. Urban Zone-aineistoa. Liikennestrategiaa ollaan uudistamassa, mikä tuo tuoretta tietoa yleiskaavoituksen tarpeisiin
- luontoasiat: erityistä luontoselvitystarvetta ei tätä työtä varten ole, johtuen suunnittelun mittakaavasta. Viheryhteydet ja seudullinen viherrakenne voi silti olla tärkeä lähtökohta työlle. Kymenlaakso liitto on käynnistämässä ylimaakunnallista selvitystä viherverkoista. Hiljaisten alueiden näkökulma on hyvä muistaa työssä.
- Tulvienhallintasuunnitelma valmistumassa, sitä voinee hyödyntää työssä, koskee koko Etelä-Kymenlaaksoa, tulvavaarakartat on juuri päivitetty
- Jos tässä työssä suunnitellaan seudullisia pyöräilyreittejä, on mahdollista, että tämä edellyttää erikseen laadittavaa selvitystä tuekseen. Samassa yhteydessä on syytä huomioida moottorikelkkailureitit, joilla on myös matkailullista merkitystä.

- Mainittiin myös 30 miles –hanke (purjehdussatamien verkosto), Merituulentien kehittäminen (Kotkan satama – E18), jokien ennallistamissuunnitelmat (esim. liittyen kalastusmatkailuun)

5. Viranomaisten näkemykset (edellä kirjatun lisäksi)

ELY-keskus:

- Näyttää siltä, että lisäselvityksiä ei tarvita, mutta kannattaa varautua siihen, että prosessin aikana voi tulla tarkistamistarpeita eteen. Todennäköisesti selvitystarpeet liittyvät yksityiskohtaisempaan suunnitteluun
- Kevyen liikenteen verkoston suunnittelu saattaa edellyttää selvittämistä, selviää prosessin kuluessa. Elinkeinoelämän tarpeet, nouseeko sieltä selvitystarpeita? Ei kannata tehdä tällaisessa työssä varmuuden vuoksi, vaan tarpeen mukaan
- Vaihtoehtovaiheen vaikutusten arviointi tuo osaltaan esille mahdolliset lisäselvitystarpeet
- Myös vuorovaikutus eri toimijoiden kanssa voi tuoda esille tietotarpeita.
- On hyvä asia, että seudullinen yleiskaavahanke on lähtenyt liikkeelle, sille on merkittävää tarvetta. Yleiskaava antaa kunnille tukea ja selustaa niiden omaan suunnitteluun.
- Raideliikenne ja sen kehittäminen voisi luoda uusia mahdollisuuksia kestäväälle alueidenkäytölle
- Ruuantuotannon näkökulma sekä maaseudulle sijoittuvat monipuoliset elinkeinot on syytä ottaa huomioon
- Vaikutusten arvioinnin tulee keskittyä kaavan tarkoitus ja tarkkuus huomioiden vain merkittävimpiin kysymyksiin
- Kuntien maapolitiikka on keskeinen asia, seudullisia linjauksia kaivataan

Liikennevirasto

- Koordinointi maakuntakaavoituksen kanssa on tärkeää

Kotkan kaupunki

- Työ nähdään tärkeäksi myös kaavoituksen ymmärrettäväksi tekemisen kannalta
- Uuteen ratavaraukseen on syytä varautua, tuo nopean yhteyden lisäksi aluekehityshyötyjä
- Älykäs vaikutusten arviointi tärkeää näin laajassa työssä
- Kovin yksityiskohtaiset vaikutukset eivät voi selvitä yleispiirteisellä suunnittelulla

Pyhtään kunta

- Kaavan tulee korvata kuntien oman yleiskaavoituksen tarvetta, se ei saa tuoda uutta hierarkkista tasoa suunnittelujärjestelmään.

Haminan kaupunki

- Tärkeintä on seudun elinvoimaisuuden kasvu. Toivotaan reipasta otetta vaihtoehtovaiheen ideointiin.
- Melun osalta on perustietoa hyvin olemassa, lisäselvityksiä tuskin tarvitaan.
- Myös tuulivoiman ja kiviaineslouhinnan osalta on paljon olemassa olevaa tietoa

Ympäristökeskus

- Maatalous ja maaseutu voimavara ja kilpailutekijä

Kymenlaakson liitto

- Hyvä, että työ on saatu käyntiin. Seudun sijainnin hyödyntäminen ja elinvoiman lisääminen keskeisiä tavoitteita.

Cursor

- Keskustelu on ollut hyvää, näyttää siltä, että kaikilla on yhteinen tahto ja näkemys asioiden eteenpäin viemiseen

Museovirasto/ arkeologinen ja rakennettu kulttuuriperintö:

Museoviranomaiset eivät olleet paikalla, mutta heiltä saatiin kirjallinen kannanotto kaava-työn lähtökohtiin:

Yleiskaavahankkeessa tulee ottaa huomioon valtakunnallisen ja maakunnallisen rakennusperinnön inventointien kohteet sekä vähintäänkin tunnistaa yksityisemmässä suunnittelussa tarvittavat tiedot seudullisista ja paikallisista kohteista. Päivitystarvetta on erityisesti 1900-luvun jälkipuolen rakentamisen osalta. Myös kiinteät muinaisjäännökset ja muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet tulee ottaa hankkeissa huomioon ja varmistaa, että tiedot arkeologisesta kulttuuriperinnöstä ovat ajantasaiset sekä riittävät. Hankkeista on syytä olla yhteydessä Museovirastoon hyvissä ajoin, jotta voidaan arvioida mahdollisten inventointien tai muiden lisäselvitysten tarpeellisuutta tai riittävyttä hankkeiden kohdalla.

Tarkempien suunnitelmien valmistuttua erilaiset meri- ja vesistöalueiden pohjaa muuttavat hankkeet kuten venevalkamat, satamat ja laiva- ja veneväylät voivat tulla koskemaan ennestään tuntemattomia vedenalaisia muinaisjäännöksiä, mikäli rakentamiseen ja/tai kehittämiseen liittyy rantavyöhykkeen tai vesistön pohjan muuttamista kuten ruoppaamista, muuta kaivamista, peittämistä tai väylätoita sekä laiturirakentamista. Rantavyöhykkeen tai vesistöjen pohjaa muuttavien hankkeiden alueella tulee tehdä tarvittaessa riittävät arkeologiset vedenalaisinventoinnit viimeistään hyvissä ajoin ennen hankkeiden toteuttamista. Inventoinnin tarpeellisuuden arvioinnista tulee olla yhteydessä Museovirastoon tarkempien suunnitelmien valmistuttua.

Museoviranomaisten kanssa on syytä käydä erikseen keskustelua työn valmistelun aikana.

Puheenjohtaja kysyi, mikä olisi paras tapa pitää yhteyttä työn aikana. ELY-keskus on mielellään mukana esimerkiksi vapaamuotoisissa työneuvotteluissa. Liikenneviraston taholta Pekka Ovaska ja Seppo Serola ovat jatkossa yhteyshenkilöt, koska kyse on seudullisesta työstä ja painotus liikenteen osalta on liikennejärjestelmätason suunnittelussa. ELY-keskuksen elinkeinopuoli on kiinnostunut elinkeinojen kehittämisestä, Satu Mäkelä E-vastualueen johtajana ottanee osallistumiseen kantaa. ELY-keskus toimittaa viranomaisneuvottelun muistion E-puolelle tiedoksi.

6. Seuraava kokous

Pidetään viranomaisneuvottelu ennen kaavaehdotuksen nähtävillepanoa (tai vähintäänkin työneuvottelu, jos virallinen kokous pitää pitää vasta ehdotuksen nähtävilläolon jälkeen). Laki on tältä osin muuttumassa koskien yhteistä yleiskaavaa. Työohjelman mukainen ajan-kohta olisi toukokuu 2017.

Valmisteluvaiheessa toivotaan myös laajempaa työpalaveria.

ELY-keskus keskittyy ohjauksessaan lainmukaisuuteen. Ennen valmisteluaineiston nähtäville asettamista voisi olla hyvä tavata, sopiva ajankohta voisi olla syksyyn 2016 ohjelmoitu MAL-PE-työpaja.

7. Muut asiat

UZ-aineiston uusimmat versiot lienevät käytössä vuoden 2016 alkuun mennessä.

Ei muita asioita.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:30.

Muistio – tarkistettu versio 9.8.2017

EAGLE-TALO
Kyminlinnantie 6
PL 14
48601 KOTKAHAMINAN TOIMIPISTE
Raatihuoneentori 16
PL 126
49401 HAMINA

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

- 2. VIRANOMAISNEUVOTTELU

Aika: 7.6.2017 klo 9.00 – 11.30**Paikka:** Eagle-talon auditorio, Kyminlinnantie 6, Kotka**Osallistajat:**

- Ramboll Finland Oy (kaavan konsultti): Iris Broman & Pasi Rajala
- Cursor Oy- Kotkan-Haminan seudun kehittämissyhtiö: Toomas Lybeck (klo 10 asti) & Esa Partanen
- Kotkan kaupunki, kaupunkisuunnittelu: Markku Hannonen, Marja Kukkonen, Pauli Korkiakoski & Oskari Orenius
- Kotkan kaupunki, ympäristökeskus; Eija Värri
- Haminan kaupunki, kaupunkisuunnittelu: Vesa Pohjola
- Haminan kaupunki, rakennusvalvonta: Ari Brusila
- Haminan kaupunki, ympäristönsuojelu; Tapio Glumoff
- Pyhtään kunta, maankäyttö: Pirjo Kopra
- Pyhtään kunta, rakennusvalvonta: Eero Mikkela
- Virolahden & Miehikkälän kunnat: Markku Uski
- Kymenlaakson Liitto: Lotta Vuorinen & Frank Hering
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus: Pertti Perttola (alueidenkäyttöpäällikkö), Tuija Mustonen (Kotkan kaavoituksen esittelijä ELY:ssä), Eeva-Liisa Kauppi (Haminan, Virolahden ja Miehikkälän alueen kaavoituksen esittelijä), Antti Pyysaari (Pyhtään kaavoituksen esittelijä), Jukka Timperi (mm. YVA-asiat) & Petteri Kukkola (liikennejärjestelmä)
- Liikennevirasto: Seppo Serola, Juha Tiainen & Ville Nikkonen
- Museovirasto: Helena Ranta
- Kymenlaakson Museo: Kirsi Toivonen

Kokouksessa käsitellyt asiat:

1. Kokouksen avaus

- Kotkan kaupunkisuunnittelujohtaja Markku Hannonen avasi kokouksen
 - Seudulla on ollut käynnissä n. 10 vuotta seudullinen kaupunkiseutusuunnittelun työryhmä (KASSU-työryhmä)
 - ryhmässä on kuntien maankäytön suunnittelun, maakuntaliiton sekä elinkeino-yhtiön (Cursor Oy) edustus.
- Osallistajat esittäytyivät
- Kokouksen puheenjohtajana toimii Esa Partanen, Cursor Oy
- Muistion valmistelevat Cursor Oy ja Ramboll Finland Oy
- Todettiin, että kyseessä on varsinainen virallinen viranomaisneuvottelu; kokouksesta on viestitty riittävästi ajoissa ja laajasti

2. Kaavan yleisesittely (liite 1)

- o Iris Broman / Ramboll Finland Oy esitteli kaavaprosessin perusaikataulun sekä kaavan ydinkohdat

3. Luonnoksen lausunnot ja mielipiteet ja niiden huomiointi kaavan ehdotuksen laatimisessa (asian esittelykalvot, Liite 2)

Yleistä: (Liite 2, kalvo 2)

- Lausuntoja saatiin yhteensä 17 kpl
- lausunnoissa positiivisia asioita olivat mm.: tarkentaa maakuntakaavaa, tuetaan palveluverkon kehittämistä, toteuttaa Kymenlaakson ilmasto- ja energia- sekä luonnonvarastrategiaa. Lisäksi joitain yksittäisiä asioita keuhutu, esim. Kotkan rengasreitin muodostaminen
- seuraavassa keskitytään palautteessa olleeseen kritiikkiin

Väestö- ja työpaikkaennuste (Liite 2, kalvo 4- 9)

- ”epärealistisen positiivinen, toteutusjärjestyksen suunnittelu siksi tärkeää” (Kymenlaakson Liitto ja ELY-keskus)
- Hannonen/Kotkan kaupunki: muutoksia vaikea ennustaa ja ne voivat olla melko nopeita-yritystoiminta, ilmastonmuutos jne. Kaava ei osoita rakennetta, jota lähdetään toteuttamaan vaan osoittaa sen kehityksen johon halutaan varautua, ja jota toteutetaan sitä mukaa kun tarvetta ilmenee.
- Hering/Kymenlaakson Liitto: Liitossa on laadittu maakunnan väestösuunnitetta. Kaavan pitää perustua realistiseen väestö- ja työpaikkaennusteeseen.
- Perttola/ELY-keskus: Rakenteen laajenemisen perusteet pitää kertoa tarkemmin. Täydennysrakentaminen on oikea ratkaisu ja ensisijaista
- Rajala: Mitoituskeskustelussa on syytä ottaa huomioon laadittavan kaavan strateginen ja yleispiirteinen luonne. Kaavassa ei määritellä alueiden mitoitus. Kaavaa ei ole tarkoituksenmukaista laatia aluevaraustyyppisenä kaavana, jonka aluevarausten sisältämä uudisrakentamispotentiaali suoraan perustuisi nykyiseen väestö- ja työpaikkaennusteeseen. Kaavalla määritellään Kotkan-Haminan seudun pitkän aikavälin kehittämisen periaatteita ottaen huomioon sille asetetut tavoitteet ja seutuvaltuuston hyväksymä linjaratkaisu. Kaava mahdollistaa erilaisten kasvuskenaarioiden toteutumisen.
- Serola/Liikennevirasto: irralliset uudet alueet eivät ole perusteltuja esimerkiksi joukkoliikenteen kannalta
- Perttola: Kaava osoittaa seudun yhteisen tahtotilan, ja hyvä niin.
- Rajala: Kaavaratkaisua tarkennetaan ehdotuksen laatimisen yhteydessä. Myös kaavan perusteluja on syytä selkeyttää. Yhdyskuntarakenteen hallintaa varten on tarkoitus laatia toteuttamisohjelma, jossa otetaan kantaa mm. alueiden ja kehittämistoimenpiteiden

vaiheittaisuuteen. Liiton uutta väestösuunnitetta hyödynnetään jatkossa mahdollisuuksien mukaan.

-

Vaiheyleiskaava (kalvot 4-10)

- ”kaikkia sisältövaatimusten asioita ei ole käsitelty”
- Rajala: haettu seudullisen yleiskaavan oikeaa roolia – mitä asioita on tarpeen käsitellä ja mitä taas ei – osa teemoista hoituu esimerkiksi maakuntakaavan kautta
- Broman: suhde maakuntakaavaan, osa maakuntakaavan merkinnöistä jää voimaan (mm suojelukysymykset, tietyt maaseutualue-merkinnät, viherverkko)
- Perttola/ELY: Natura 2000-alueet tulee ottaa huomioon kaavan laadinnassa ja myös vaikutuksista oltava selvillä – täydennetään kaavaselostukseen
- Perttola/ELY: yleiskaava voidaan laatia vaiheittain, mikä on ok. Pitää vain osoittaa selkeästi mitä tässä käsitellään.
- Tarpeen täydentää listaa siitä, mitä merkintöjä maakuntakaavasta jää voimaan (RA, pohjavesialueet jne)

Oikeusvaikutteisuus, viherverkosto (kalvot 11-12)

- Broman: viherverkoston jääminen oikeusvaikutuksettomaksi - asia liittyy maakuntakaavan ja yleiskaavan työnjakoon
- Hering/ Kymenlaakson Liitto: siniviherrakennetta koskeva perusselvitys on juuri valmistumassa, liitto lähettää linkin aineistoihin.

Lähtötiedot – maisema ja kulttuuriympäristö (kalvot 13-16)

- Ranta/Museovirasto: alueiden valintakriteerit? Tulevatko maakuntakaavasta? Arvokkaiden maisema-alueiden päivitysaineisto?
- Broman: aineistot täydentyvät ehdotusvaiheessa ja kaavaratkaisukin voi tarkentua tätä kautta.
- Vuorinen/Kymenlaakson Liitto: maakuntaliitto toimittaa maisema-aluedatan, siihen ei liity ongelmia.
- Toivonen / Kymenlaakson Museo: valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt: kartalta puuttui rajauksia (mm. Salpalinjaan liittyen) – täydennetään aineistoa

Vaikutusten arviointi (kalvot 17-21)

- ”vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi” (ELY-keskus, Kymenlaakson Liitto)
- Broman: kaavaselostuksessa on kuvattu kaavaratkaisun suhdetta linjaratkaisuun ja sitä kautta yleiskaavan sisältövaatimuksiin
- Broman: kaavan vaikutukset on selvitettävä ottaen huomioon kaavan sisältö ja tarkoitus – strategisuus vaikuttaa siihen, mitkä asiat arvioidaan ja miten
- Perttola/ELY ja Rajala: oikeusvaikutteiset merkinnät ja määräykset – mihin ohjaus kohdistuu – mitkä vaikutukset tätä kautta tärkeitä – arvioinnin tarkentaminen
- Timperi/ELY: selostuksesta puuttuu luku otsikolla vaikutusten arviointi

- Rajala: otsikointia tarkennetaan, kaavaehdotukseen liittyvässä kaavaselostuksessa on vaikutusten arviointi omana lukunaan.
- Hannonen/Kotka: Kaavaselostukseen voisi lisätä kuvauksen kehityskuvavaiheen arvioinneista ja niiden suhteesta tähän kaavaan.
- Rajala: Näin on varmasti tarpeen menetellä. Selostuksessa voi näkyä ”suunnittelupolku” ja siihen liittyvä ympäristövaikutusten arvioinnin näkökulma yhtenäisenä kuvauksena joka täydentyy ehdotusvaiheessa

Rantarata (kalvot 22-24)

- Serola/Liikennevirasto: vaihtoehtoisen / rinnakkaisen rantaradan linjauksen merkintä kaiken kaikkiaan ongelmallinen – erilaiset ratavaraukset soveltuvat erilaisille ratayhteyksille. Tällä hetkellä yleiskaavaluonnos ja maakuntakaava eivät toimi keskenään.
- Mikä on ratavarauksen vaikutus esimerkiksi rakennuslupamenettelyihin? Oikeusvaikutusta täytyy vielä tarkentaa.
- Rajala: molemmilla varauksilla on hyvät ja huonot puolensa. Selvitysten perusteella on päädytty siihen, että esitetty vaihtoehtoinen linjaus on seudun kehityksen kannalta paras mahdollinen. Kuitenkaan ei ole korvattu maakuntakaavan mukaista ratkaisua vaihtoehtoisella, vaan on esitetty molemmat.
- Hering/Liitto: vaihtoehtoinen linjaus on maakuntakaavan vastainen, eikä sitä voi maakuntakaavan ohjauksen vuoksi yleiskaavassa osoittaa oikeusvaikutteisella merkinnällä.
- Hannonen/Kotka: kaavassa on mietitty hyvää seuturakennetta. Olisi ongelmallista, ellei ratakysymystä voisi miettiä samassa yhteydessä, koska rata on merkittävästi yhdyskuntarakenteeseen vaikuttava tekijä. Toisaalta uusi linjaus aiheuttaa uusia ympäristövaikutuksia, jatkossa joudutaan harkitsemaan ovatko ne hyväksyttäviä. Tosin maakuntakaavankin mukainen ratkaisu on monessa mielessä hankala.
- Mustonen/ELY: merkintää voisi harkita muutettavaksi siten, että se ei olisi samassa kategoriassa maakuntakaavassa osoitetun liikenneverkon kanssa, vaan se voisi olla selkeästi kehittämistavoitemerkintä
- Timperi/ELY: kaukoliikenteen rautateiden rakentaminen edellyttää YVA-menettelyä vaihtoehtotarkasteluineen
- Korkiakoski/Kotka: vaikka merkintä olisi profiloiva, kuntien pitää huomioida estevaikutus
- Rajala: Harkitaan jatkossa A: halutaanko merkintä vai ei ja B: jos halutaan, niin millaisella merkinnällä ja määräyksellä se osoitetaan
- Hering/Liitto: aiheesta pitäisi saada myös kansallisen tason keskustelua

Seudullisen yleiskaavan ja maakuntakaavan välinen suhde (kalvot 25-27)

- ”suhteen tulee olla selkeä, miltä osin maakuntakaavat ovat voimassa ja miltä osin eivät”
- aihetta käsitelty aiemmissa kohdissa, tässä ei tullut uutta keskustelua, Broman kuvasi periaatteita

Yleiskaavojen päällekkäisyys (kalvot 28-30)

- ”juridinen selkeys tärkeää” (useat lausunnonantajat)

- Broman: suhde yksityiskohtaisempiin osayleiskaavoihin: seudullinen yleiskaava ei voine pääsääntöisesti korvata ristiriidassa olevaa osayleiskaavaa (toisin kuin kaavaselostuksessa vielä sanotaan).
- Hannonen/Kotka: kaavaselostuksessa avataan vielä tarkemmin päällekkäisyyksien tulkintaa
- Vuorinen/Kymenlaakson Liitto: huoli tässä se, etteivät kunnat joudu vaikeaan tulkintatilanteeseen
- Rajala: yleiskaavat voivat olla päällekkäin voimassa ja pääsääntöisesti ovatkin. Juridisessa mielessä on syytä tarkentaa vielä ohjausta ja keskinäisiä suhteita

Esitystapa (kalvot 31- 35)

- ”luettavuus heikko jne”
- Perttola/ELY: kaavakartalle vain oikeusvaikutteiset asiat, sisältövaatimusten tulee täyttyä
- Rajala: juuri näin on tarkoitus menetellä. Valmisteluvaiheessa haluttiin laatia kokonaissuunnitelma, mutta ehdotusvaiheessa erotellaan juridinen oikeusvaikutteinen osa kaavaksi ja muu selostukseen.
- Broman: osin päällekkäisyydet poistuvat, kun vain oikeusvaikutteiset merkinnät ja määräykset jäävät kaavakartalle. Kokonaissuunnitelma liitteeksi kaavaselostukseen, lisäksi laaditaan toteuttamisohjelma.

Infraverkostot: (kalvot 36-37)

- tässä huomioitavaa selostuksen liite 4.

Datakeskusmerkinnät (kalvo 38)

- harkitaan vielä merkintöjen perusteita ja lopullisen kaavan sisältöä

Tuulivoima (kalvot 39-40)

- tavoitteissa korostettu, että valmiudet tuulivoimatuotantoon tulisi säilyttää, jonka vuoksi on osoitettu ohjeellisilla merkinnöillä myös niitä alueita, jotka ovat maakuntakaavasta poistuneet
- näiltä osin on kuitenkin otettava huomioon tämänhetkiset rajoitteet – ovatko määräykset sikäli selkeitä? Harkitaan jatkossa halutaanko varaukset säilyttää ja jos, niin millaisina.

Muita huomioita

- Broman esitteli vielä muita huomiota (kalvo 41)
- Kukkola/ELY/: Tienkäyttäjien levähdysalueille (E18) ei voi laittaa kaavassa olevaa RM-2 merkintää
- Partanen/Cursor: Yksityishenkilöiden mielipiteitä noin 20 kpl. Palaute keskittyi erityisesti Pyhtään lentopaikkaan sekä muutamaan muuhun yksittäiseen alueeseen; Kotkan Vuorisaaari, Haminan Matinsaari & Haminan Summan alue.

4. Kokouksen päättäminen

- Kokous päätettiin klo 11.45

Muistion kirjoittivat:

Pasi Rajala Ramboll Finland Oy ja Esa Partanen Cursor Oy

LIITTEET:

Liite 1: Kotkan-Haminan seudun strategisen yleiskaavan kaavaprosessin ja keskeisen sisällön esittely

Liite 2: Luonnosvaiheen lausunnot

Muistion jakelu:

Läsnäolleet organisaatiot ja muut lausunnonantajat.

Lisäksi muistio tulee kaava-aineistoon ehdotusvaiheessa

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

Viranomaisneuvottelu 7.6.2017 - LIITE 1:
yleiskaavaprosessi ja keskeinen sisältö

SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA KAAVAPROSESSI

Viranomaisneuvottelu
7.10.2015

Linjaratkaisu 7.6.2016 (sv)

Valmisteluaineisto ollut
nähtävillä 4.4.-8.5.2017

www.khyleiskaava.fi

HYVÄKSYMIS- AIKATAULU Seutuvaltuusto (→ Kunnat)	YLEISKAAVAN VAIHE		Toteuttamishjelma
12/2015	Tavoitteet ja OAS Viranomaisneuvottelu	Yleiskaavan vireilletulovaihe	
2/2016	Vaihtoehtoasetelma	Yleiskaavan valmisteluvaihe	
	Kehittämismallit		
6/2016	Linjaratkaisu		
1/2017 → 3/2017	Yleiskaavaluonnos		
3/2017	Yleiskaavaluonnoksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville		
4/2017	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely		
	Palautteen käsittely Viranomaisneuvottelu		
8/2017	Yleiskaavaehdotus	Yleiskaavan ehdotusvaihe	
	Kuntakohtaiset asiakirjat (kaavakartta)		
	Yleiskaavaehdotuksen hyväksyminen kuntakohtaisesti nähtäville		
	Nähtäville asettaminen ja julkinen käsittely		
	Palautteen käsittely Kaavaehdotuksen tarkistaminen	Yleiskaavan hyväksymis- vaihe	
12/2017	Yleiskaavan kuntakohtainen hyväksyminen		
KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA			

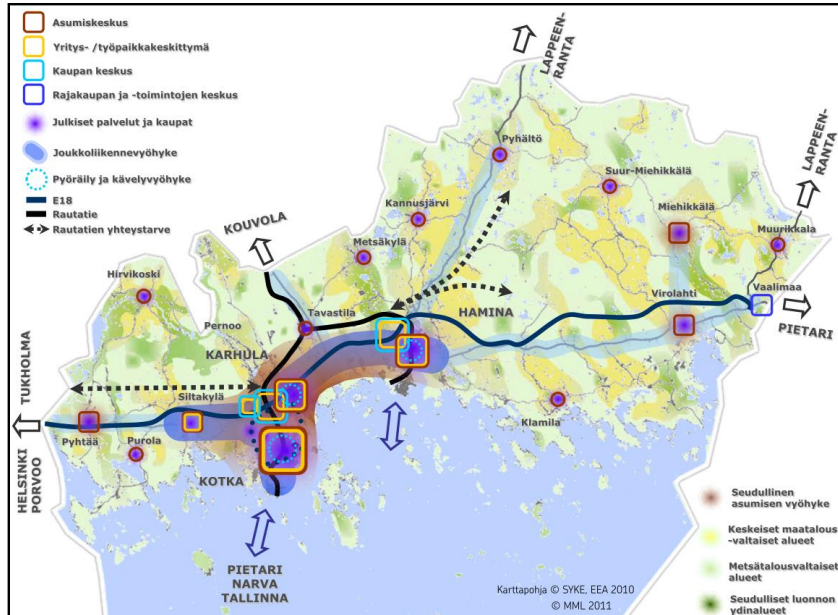
YLEISKAAVAN KESKEINEN STRATEGINEN SISÄLTÖ:

1. Yhdyskuntarakenne
2. Osa-alueiden erilaisuus ja vetovoima
3. Taajamien kehittäminen, joukkoliikennekäytävät
4. Elinkeinoelämä
5. Rantarata
6. Toteuttamisen vaiheistus

Kotkan-Haminan seudun strateginen yleiskaava

1. YHDYSKUNTARAKENNE

KASVU SISÄÄN PÄIN

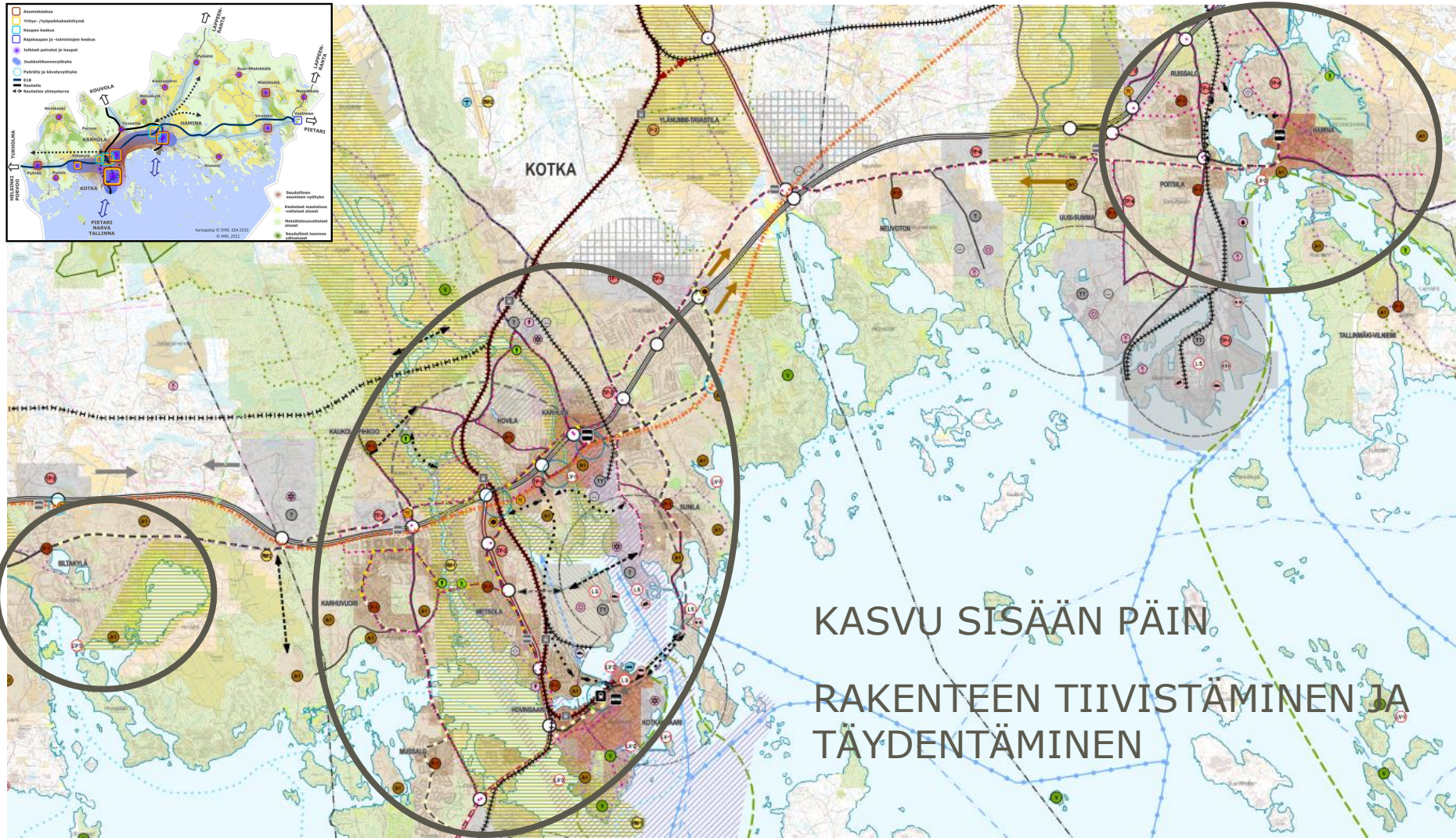
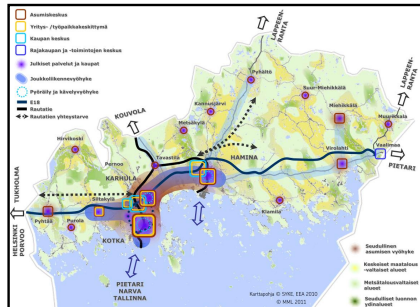

- Yleiskaava tarkentaa ja toteuttaa seudun kehityskuvaa 2040 (Kaakon suunta), jonka seudun kunnat ovat hyväksyneet vuonna 2012. → Seudun alue- ja yhdyskuntarakenteen 'iso kuva' on määritelty kehityskuvavaiheessa.
- Kehityskuvan linjaukset ovat keskeisiä yleiskaavan laatimisen lähtökohtia.
 - "Maltillisen kasvun aikana maankäyttöä on kehitettävä mahdollisimman pitkälle nykyistä rakennetta ja monipuolisten liikkumismahdollisuuksien vyöhykkeitä vahvistaen."

1. YHDYSKUNTARAKENNE

KASVU SISÄÄN PÄIN

- Yleiskaavassa kasvun sijoittamisessa on ensisijaisesti pyritty nykyisen yhdyskuntarakenteen **tiivistämiseen ja täydentämiseen**.
- Samalla on pyritty vahvistamaan asutusta, palveluja ja työpaikkoja sisältävää, toiminnoiltaan **sekoittunutta kaupunkirakennetta** keskustoissa ja palvelukeskuksissa.
- Tavoitteena on ollut edistää ihmisläheisen, taloudellisen, kestävän ja ilmastonmuutosta hillitsevän yhdyskuntarakenteen syntymistä **suunnittelemalla maankäyttö tukemaan lähipalveluja, jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä**.

KASVU SISÄÄN PÄIN
RAKENTEEN TIIVISTÄMINEN JA
TÄYDENTÄMINEN

1. YHDYSKUNTARAKENNE

RAKENTEEN HARKITTU LAAJENEMINEN

- MERELLIYYS

- Kaupunkiseudun vetovoiman lisäämiseksi yleiskaavaratkaisussa on panostettu merellisen kaupunkiympäristön luomiseen mm. rantavyöhykkeen harkitulla ja monipuolisella käyttöönnotolla.
- Asukkaille tarjotaan sekä urbaania merikaupunkia että merellistä pientaloasumista lähellä peruspalveluja.
- Kaavamääräyksen varmistetaan, että uudet ja tiivistyvät asuinalueet voidaan toteuttaa riittävän tehokkaina kokonaisuuksina, jotta niille voidaan toteuttaa joukkoliikennetarjonta.

Kehityskuva:

"Ensisijaisesti vahvistetaan olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Jos yhdyskuntarakennetta on silti laajennettava, on

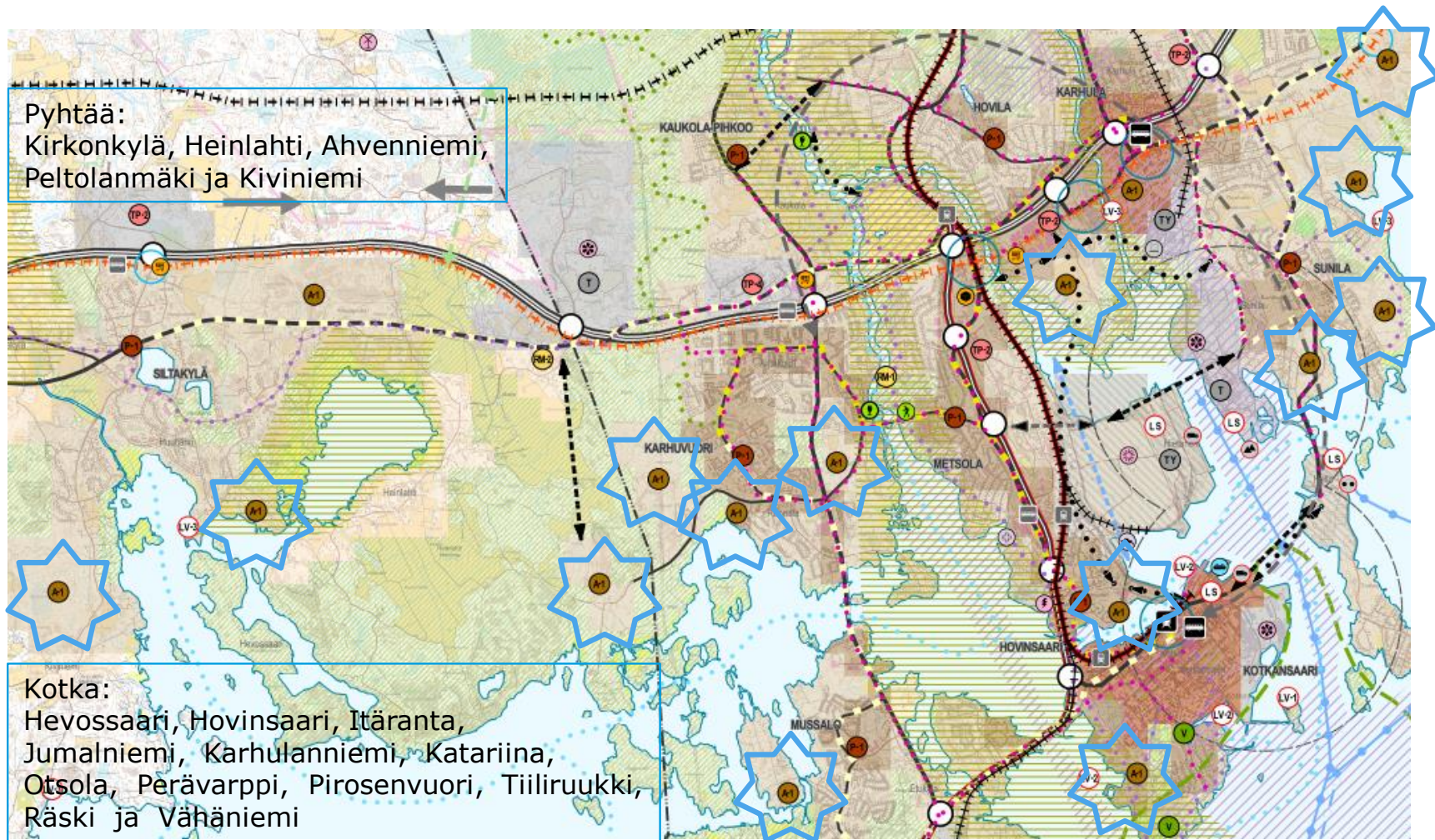
- laajennusalue toteutettava tarkkaan harkitusti*
- laajennusalueen toteutettava seudullista kokonaisuutta*
- laajennusalueella luotava edellytykset joukkoliikenteelle."*

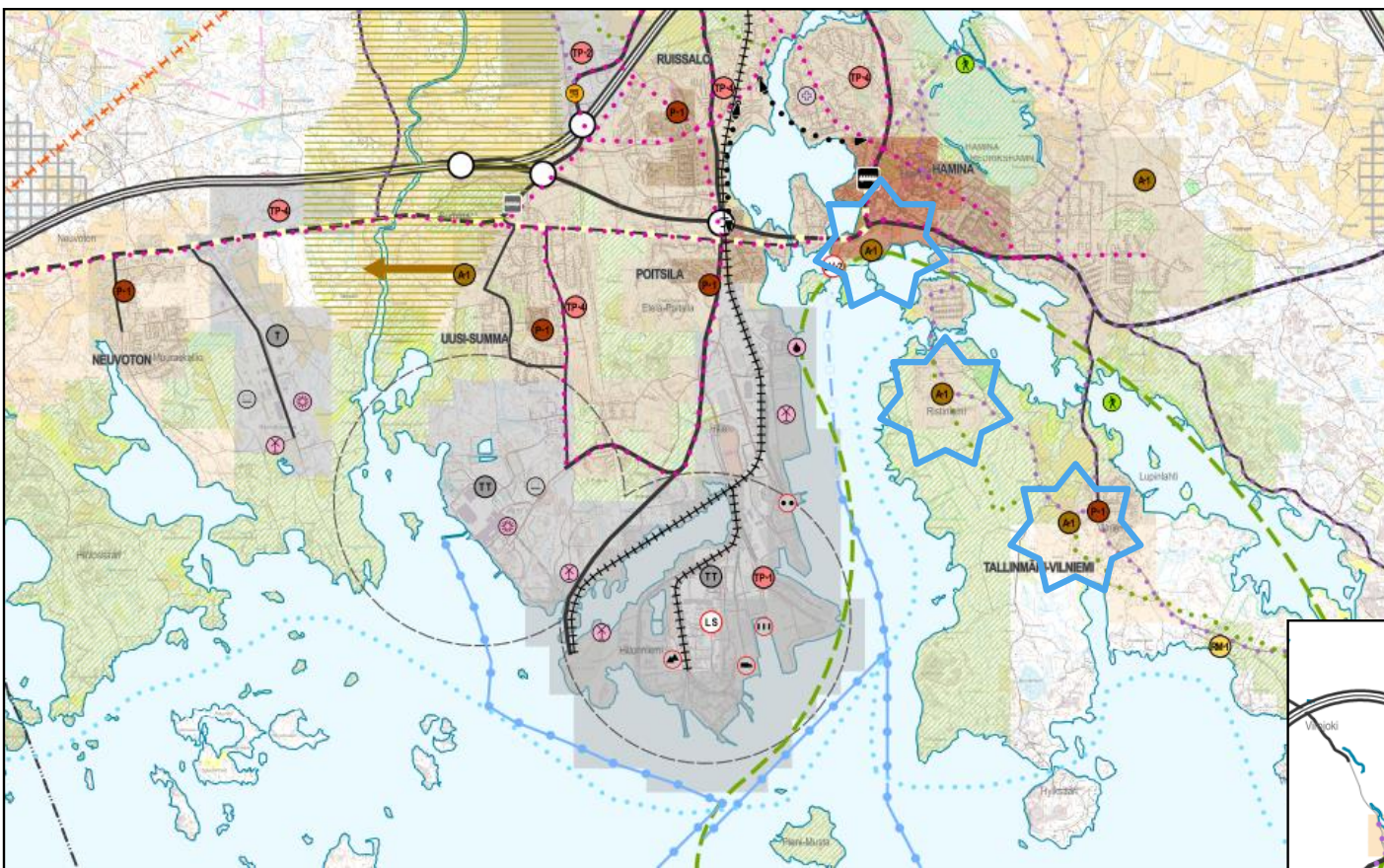
Linjaratkaisu:

- "tuetaan **rantojen ja saariston vetovoimaan** perustuvaa yhdyskuntarakenteen kehittämistä."*
- "hyödynnetään **merellisyys ja jokivarret** erityisenä potentiaalina."*

Pyhtää:
Kirkonkylä, Heinlahti, Ahvenniemi,
Peltolanmäki ja Kiviniemi

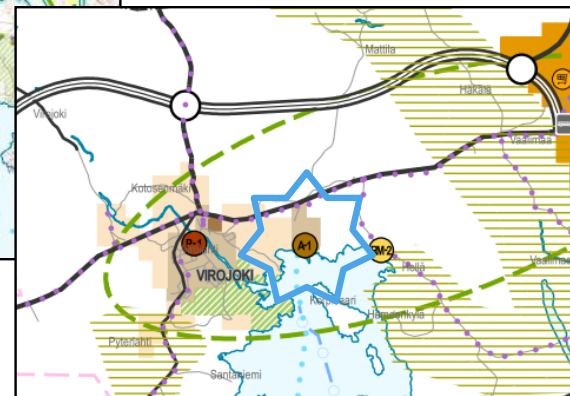
Kotka:
Hevossaari, Hovinsaari, Itäranta,
Jumalniemi, Karhulanniemi, Katariina,
Otsola, Perävarppi, Pirosenvuori, Tiiliruukki,
Räski ja Vähäniemi

Hamina:
Ajuksenkallio,
Ruotsinkylä,
Ristiniemi, Tervasaari
ja Vilniemi

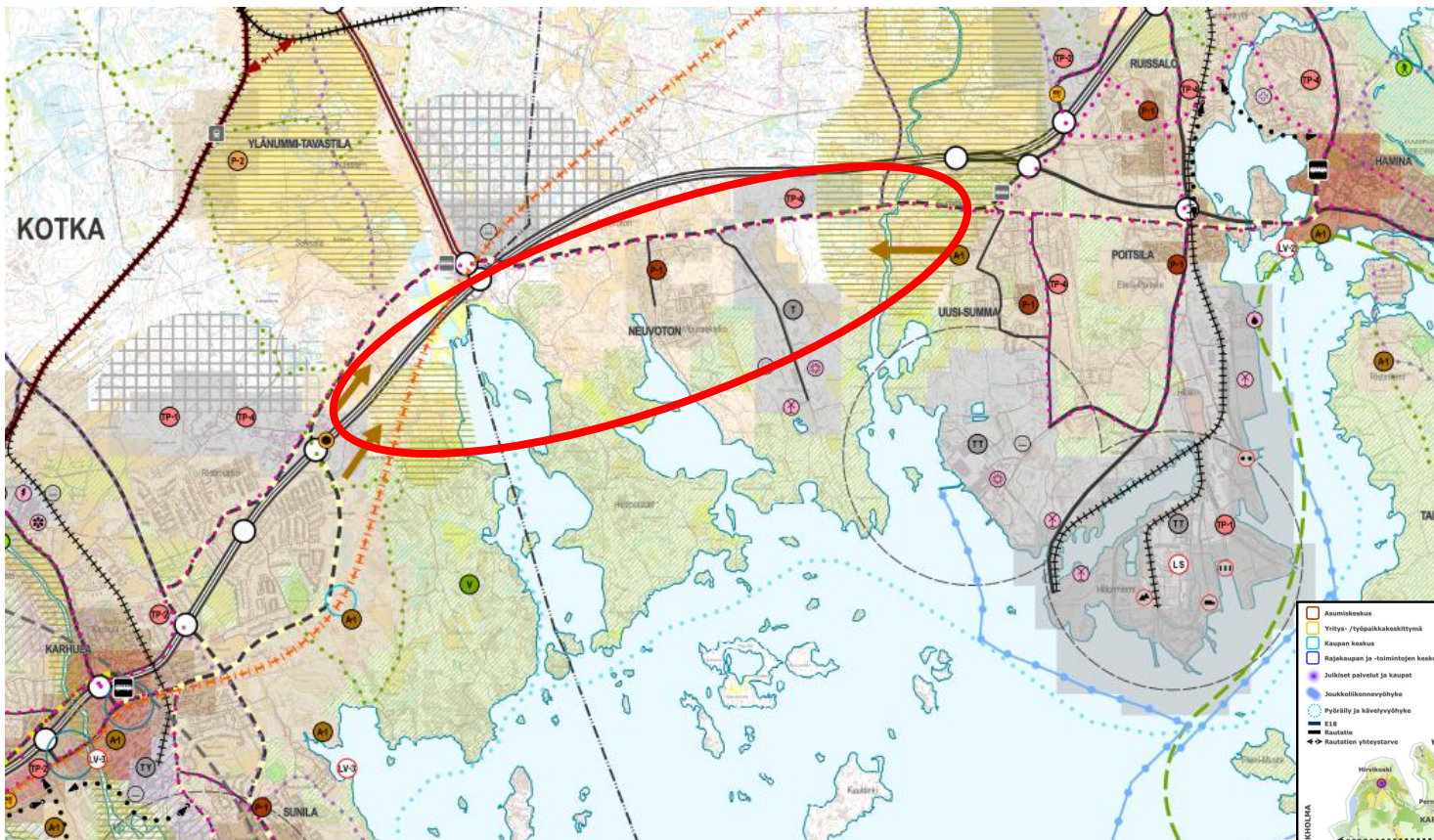
Virolahti: Pajulahti

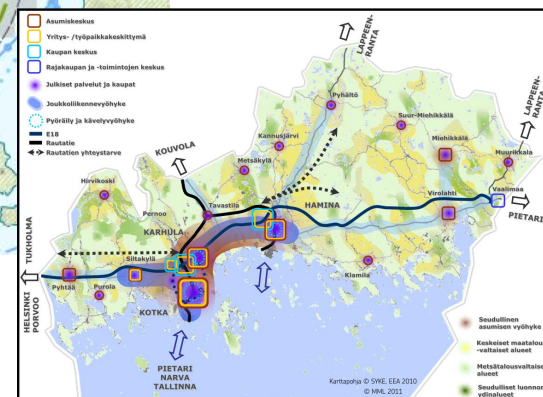
1. YHDYSKUNTARAKENNE

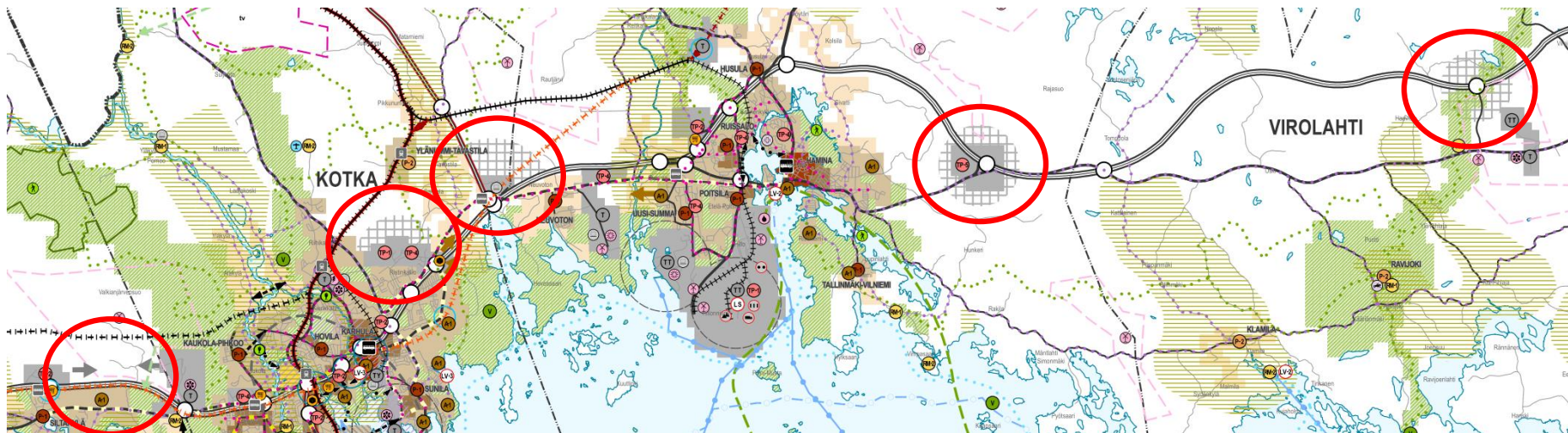
RAKENTEEN HARKITTU LAAJENEMINEN - PITKÄN AIKAVÄLIN LAAJENEMISSUUNNAT

- Yleiskaavassa on osoitettu kehittämismerkintöjä, joilla turvataan pitkän aikavälin laajenemissuunnat.
- Kaavamääräyksen on varmistettu, että nykyisten taajamien tiivistämis- ja laajenemisvara hyödynnetään ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Esimerkiksi Kotkan, Haminan ja Pyhtään Siltakylän kasvu suunnataan ensisijaisesti rakenteen sisään.
- Kun taajamien tiivistämisvara on hyödynnetty, varaudutaan pitkällä aikavälillä myös siihen, että rakenne voi laajentua olemassa olevan infrastruktuurin ja joukkoliikenteen itä-länsisuuntaisen kehittämiskäytävän varressa.

Taajama-alueen pitkän aikavälin laajenemissuunta
Merkinnällä on osoitettu yhdyskuntarakenteen pitkän aikavälin laajenemissuunta. Lähtökohtaisesti nykyisten taajamien tiivistämis- ja laajenemisvara tulee hyödyntää ennen uusien alueiden käyttöönottoa. Laajenemisalueelle on luotava edellytykset joukkoliikenteelle.

Teollisuus-, logistiikka- ja tilaa vaativien työpaikkatoimintojen pitkän aikavälin laajenemissuunta / -alue.

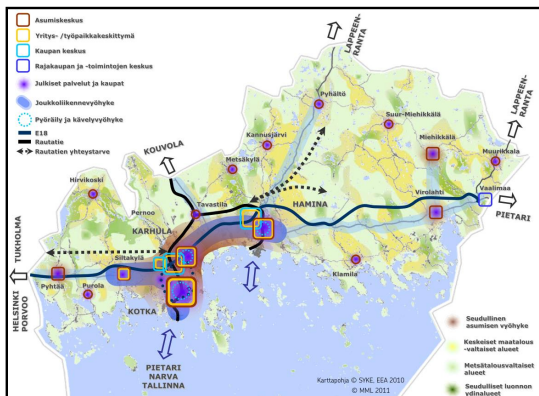
Linjaratkaisu:

- Hyödynnetään E18-tien liittymäalueita elinkeinoelämän tarpeisiin.

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

Linjaratkaisu:

- *"Kehitetään seudun vetovoimaisuutta"*
- *"Parannetaan seudun kilpailukykyä"*

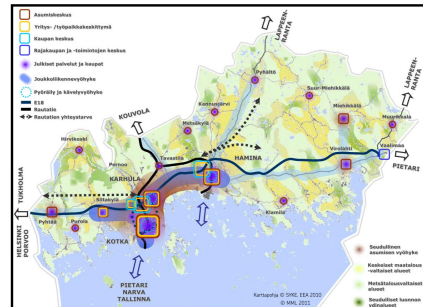
- Yleiskaavassa pyritään voimistamaan **alueiden erilaisuutta** ja niitä ominaispiirteitä, joista alueen identiteetti muodostuu. Siten voidaan löytää **alueiden ja kuntien roolit ja profiilit** osana kaupunkiseudun monimuotoista kokonaisuutta ja strategista kehittämistä.
- Tavoitteena on, että Kotkan-Haminan seutu muodostuu jatkossa omaleimaisista ja sitä kautta eri tavoin vetovoimaisista osa-alueista, jotka yhdessä muodostavat loogisen ja **elinvoimaisen kokonaisuuden**. Samalla kehitetään koko seudun vetovoimaa, parannetaan rakennetun ympäristön laatua ja huomioidaan ympäristötekijöiden kasvava merkitys alueiden välisessä kilpailussa.

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

- Kaupunkivyyöhyke

- Keskustat

- Kotkansaari, Karhula, Hamina
 - monipuolisuus, palvelujen kehittäminen, asuntotarjonnan monimuotoisuus ja monipuolisuus eri asukasryhmät huomioiden, kaupunkikuva, viihtyisyyttä luovat elementit, ranta-alueiden saavutettavuus, keskustojen arvokkaat erityispiirteet,, kohtaamis- ja tapahtumapaikat, rakenteen tiiveys ja eheys, joukkoliikennepalvelut, kävely ja pyöräily
 - Palvelukeskukset
 - Kotka: Hovila, Hovinsaari, Karhuvuori, Kaukola–Pihkoo, Metsola, Mussalo ja Sunila;
Hamina: Husula, Neuvoton, Poitsila, Ruissalo, Tallinmäki–Vilniemi ja Uusi-Summa;
Pyhtää: kirkonkylä ja Siltakylä; Miehikkälä: kirkonkylä; Virolahti: Virojoki.
 - lähipalvelujen säilyttäminen ja tukeminen, palvelutilatarjonta, viihtyisyys, omaleimaisuus, eri liikennemuotojen järjestelyn toimivuus ja turvallisuus

2. OSA-ALUEIDEN ERILAISUUS JA VETOVOIMA = SEUDUN VETOVOIMA

- Maaseutualueet

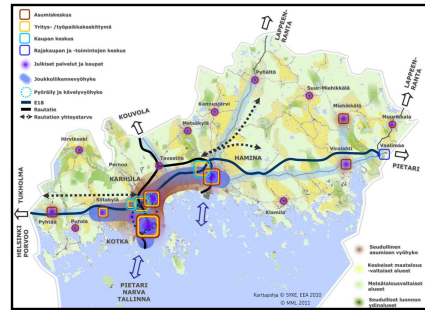
- Palvelukylät

- Rajaus: saatavilla julkisia ja/tai yksityisiä palveluja
 - Kotka: Huruksela ja Ylänummi–Tavastila; Hamina: Kannusjärvi, Metsäkylä, ja Pyhältö; Pyhtää: Hirvikoski, Purola, Keihässalmi ja Kaunissaari; Miehikkälä: Muurikkala, Suur-Miehikkälä ja Pitkähoski; Virolahti: Virolahden kirkonkylä, Klamila ja Ravijoki.
 - Alueen arvojen ja ominaispiirteiden säilyttäminen ja vahvistaminen, perinteiset rakennuspaikat, ympäristöön sopeutuva rakentaminen: sijoittuminen, rakentamistapa, mittakaava

- Muu kyläverkosto

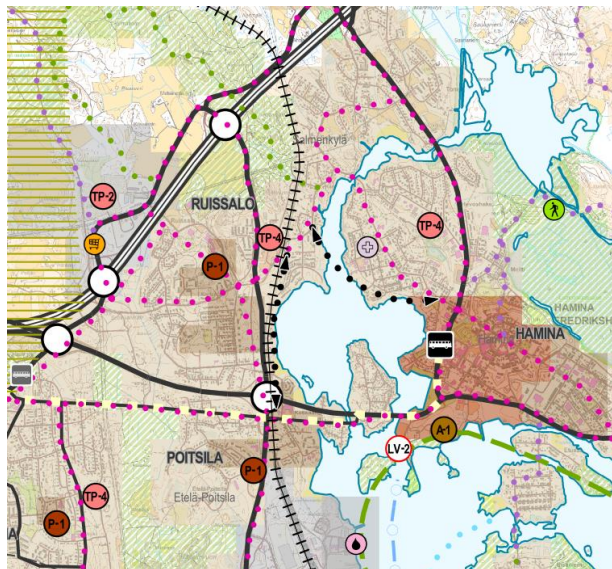
- Ympäröivä maaseutu

- Vaihekaava: maa- ja metsätalousvaltaisia alueita koskevat kysymykset eivät pääsääntöisesti kuulu yleiskaavassa ratkaistaviin asioihin → niitä kuitenkin sivutaan: energiantuotanto, matkailu ja asuminen, maisema ja kulttuuriympäristö, seudun ominaispiirteet ja vetovoima

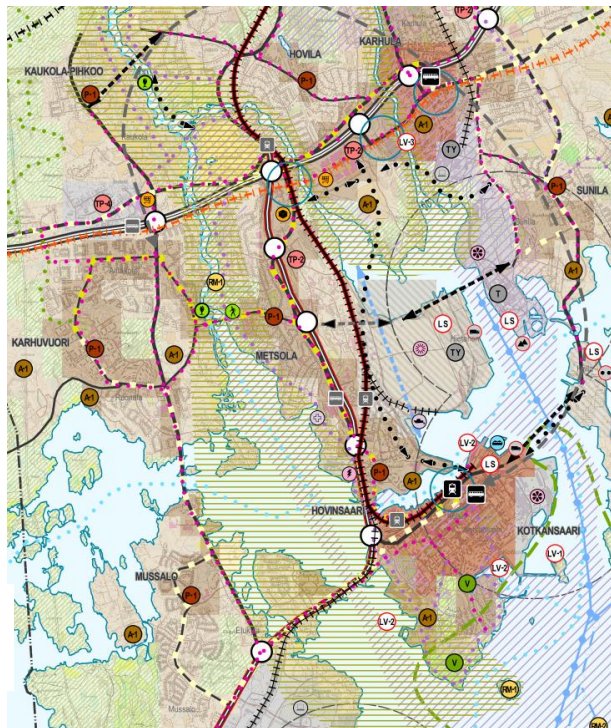

- → Maaseutuelinkeinot ja maaseutuasutus seudun vahvuustekijänä ja voimavarana

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN JOUKKOLIIKENNEKÄYTÄVÄT

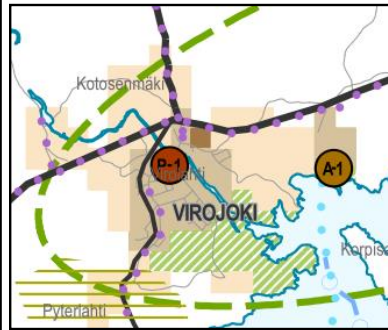
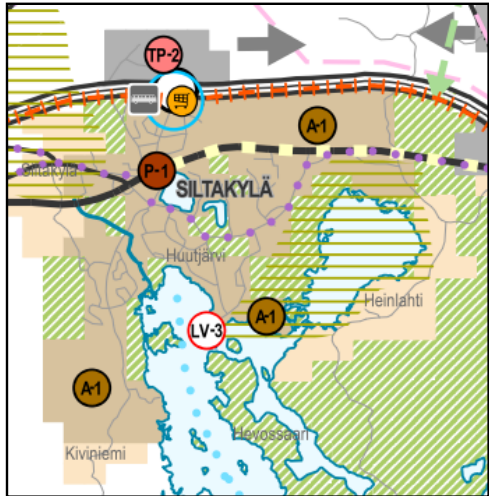
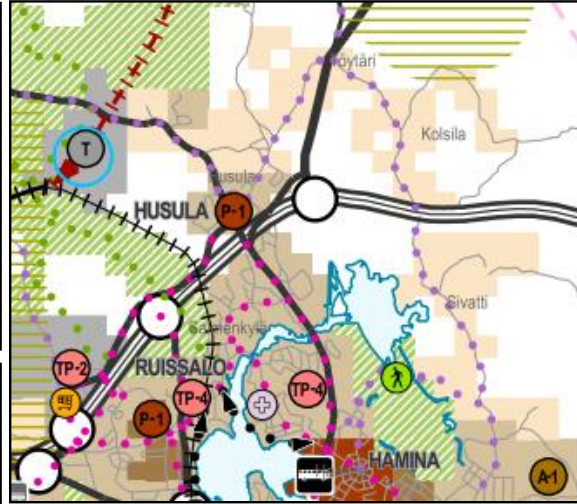
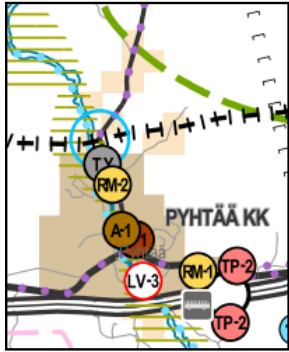

RAMBOLL

- Strategisuus näyttäytyy yleiskaavassa myös taajamatoimintojen luokittelussa.
- Intensiiviset taajamatoimintojen alueet kytkeytyvät joukkoliikenteen keskeiseen kehittämiskäytävään, joka tarjoaa nyt ja tulevaisuudessa kilpailukykyistä ja houkuttelevaa joukkoliikennettä.
- → Joukkoliikenteen palvelutason parantamiseksi alueelle ohjataan lisää asutusta ja työpaikkoja.

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN

- Intensiivinen taajamatoimintojen alue

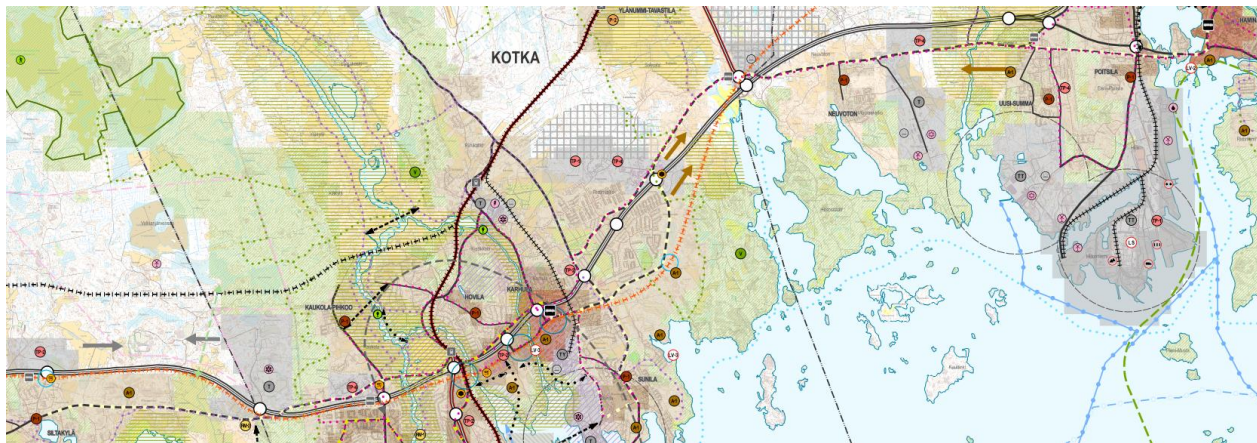
- Taajamatoimintojen alue

- Pientalovaltainen alue, jota ei ole tarkoitus asemakaavoittaa

3. TAAJAMIEN KEHITTÄMINEN

JOUKKOLIIKENNEKÄYTÄVÄT

Joukkoliikenteen keskeinen kehittämiskäytävä

Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa palvelutasoltaan kilpailukyistä ja houkuttelevaa joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

Joukkoliikenteen kehittämiskäytävä

Merkinnällä on osoitettu joukkoliikennekäytävä, joka jo nykyisellään tarjoaa pääosin peruspalvelutason joukkoliikennettä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee tukea joukkoliikennekäytävän palvelutason säilymistä ja edelleen vahvistumista.

Linja-autoasema / matkakeskus

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Kotkansaari, Hamina ja Karhula.

Kaukoliikenteen pysäkki

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Pyhtään kirkonkylä, Siltakylä, Sutela, Metsola, Rantahaka, Summa ja Vaalimaa.

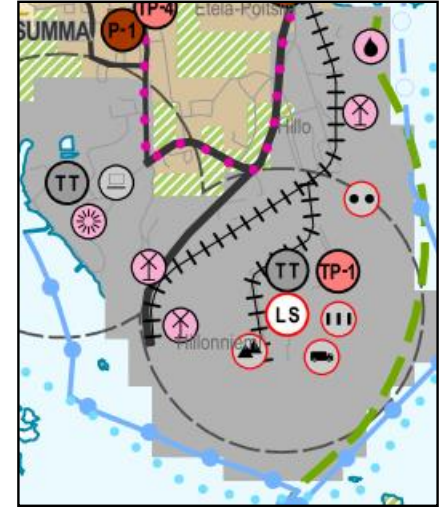
4. ELINKEINOELÄMÄ

- *Linjaratkaisu:*

- *Turvataan satamien ja satamiin liittyvän teollisuuden laajennusvaraukset ja sujuvat kuljetusyhteydet.*
- *Osoitetaan ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen vyöhykkeet.*
- *Osoitetaan uudet potentiaaliset teollisen mittakaavan uusiutuvan energiatuotannon alueet, säilytetään valmiudet tuulivoimatuotantoon.*
- *Hyödynnetään E18-tien liittymäalueita elinkeinoelämän tarpeisiin.*
- *Tuetaan osaamiskeskittymien muodostumista keskuksissa huomioiden tulevaisuuden muuttuvat tarpeet.*
- *Tarkastellaan Kotkansaari-Hovinsaari-Jumalniemi-Karhula -vyöhykettä kaupunkikehittämisen keskeisenä kohdealueena.*
- *Tarkastellaan Hallan ja Hietasen roolia sekä satama-alueina että mahdollisina pitkän aikavälin kaupunkikehittämisen kohdealueina.*
- *Tutkitaan ja arvioidaan rantaradan toteuttamisvaihtoehtoja sekä kaupunkikehittämisen että elinkeinoelämän näkökulmasta.*
- *Tarkastellaan Vaalimaan, Lankamalmin ja Jumalniemen alueiden kehittämisedellytyksiä ja mahdollisia profiileja.*
- *Edistetään olemassa olevien ja uusien maaseutuelinkeinojen kehittämismahdollisuuksia.*
- *Luodaan maankäytöllisiä edellytyksiä yritys yhteisöjen kehittymiselle.*
- *Tuetaan seudun tärkeimpien matkailuvyöhykkeiden kehittämistä ja monipuolistamista.*
- *Tunnistetaan seudun matkailun tulevaisuuden kärkikohteet ja tuetaan niiden kehittämistä.*
- *Varaudutaan matkailijoiden määrän kasvuun ja tästä johtuvaan matkailuhankkeiden edistämiseen.*
- *Tunnistetaan saaristo- ja jokimatkailun tärkeimmät kehittämiskohteet (satamat, yhteydet, alueet).*

4. ELINKEINOELÄMÄ

- Elinkeinoelämän osalta lähtökohtana on ollut yleiskaavan **joustavuus** sekä positiivinen lähestyminen elinkeinoelämän muutoksiin. Avainsanana on '**mahdollistaminen**'.
- Yleiskaavan pitää kestää aikaa ja rajoittaa vain sitä mikä esimerkiksi ympäristövaikutusten vuoksi on välttämätöntä.
- Yleiskaavalla varaudutaan riittävin aluevarauksin seudun kilpailukyvyn lisäämiseen.
- Lisäksi yleiskaava tukee toisistaan hyötyvien toimijoiden **keskinäisiä synergioita** (sijoitusratkaisut, yrityspuistot, sivutuotteiden hyödyntäminen jne).
- Yleiskaava mahdollistaa sekä nykyisten yritysten toimintaedellytysten kehittymisen että uusien yritysten ja työpaikkojen sijoittumisen seudulle.

4. ELINKEINOELÄMÄ

OIKEUSVAIKUTTEISET

- Aluevarausmerkinnät:

- keskustat
- teollisuus/tilaa vaativat työpaikat/satamat
- rajapalvelut ja kauppa
- Matkailu

- Kohdemerkinnät

- TY, T, TT, LS
- TP-1, TP-2, TP-3, TP-4, TP-5
- Määrittävät toiminnan laatua (ympäristövaikutukset, tilan tarve, liikenteelliset vaikutukset)

RAMBOLL

OIKEUSVAIKUTUKSETTOMAT

- Profiloivat merkinnät

	Konttiterminaali-alue		Tilaa vaativan kaupan alue
	Kuiva- ja/tai nestebulk-terminaali-alue		Vähittäiskaupan suuryksikkö-alue
	Ro-ro-terminaali-alue		Sosiaali- ja terveysalan osaamiskeskittymä
	Lo-lo-terminaali-alue		Luonnonvara-alan osaamiskeskittymä
	Datakeskustoimintojen alue		Veneilyalan osaamiskeskittymä
	Vesiviljelyyn soveltuva vesialue		
	Bio- ja kiertotaloustoimintojen alue		
	Yhdyskuntateknisen huollon alue		
	Energiantuotantoalue		
	Aurinkoenergiantuotantoalue		
	Tuulienergiantuotantoalue		

- Profiloointia voidaan myöhemmin hyödyntää sekä jatkosuunnittelussa että alueiden markkinoinnissa uusille yrityksille.

4. ELINKEINOELÄMÄ/TEOLLISUUS JA TYÖPAIKAT

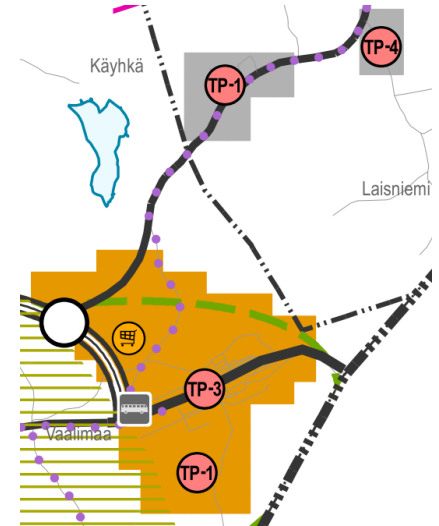
- Teollisuus ja satamat (TT, T, TY, LS)

- Kotka
 - Mussalo
 - Korkeakoski
 - Sunila
 - Heinsuo
 - Hietanen
 - Halla
 - Karhulan teollisuuspuisto
 - Kantasatama
- Hamina
 - Haminan satama
 - Summanlahti
 - Mäkelänkangas
 - Sopenvuori
- Pyhtää
 - Kumpula
 - Stockforsin alue
- Virolahti
 - Oravakorpi
 - Vaahterikonkangas

- Työpaikat (TP-1, TP-2, TP-3, TP-4)

- Kotka
 - Ristinkallio–Keltakallio
 - Mussalo
 - Jylppy
 - Malminki
 - Jumalniemi
 - Hakamäki
 - Keltakallio
- Hamina
 - Hillo
 - Lankamalmi
 - Haanvuori
 - Salmenkylä
 - Hevoshaka
 - Summa
 - Haru
- Pyhtää
 - Malminsuo,
 - Kirkonkylä ja
 - Papinpelto
- Virolahti
 - Vaalimaa
- Miehikkälä
 - Muurikkala

4. ELINKEINOELÄMÄ/MATKAILU

SEUDULLISESTI MERKITTÄVÄT MATKAILUN KÄRKIKOhteet

- Aluevarauksena

- Pyhtään Verssonkangas ja Mäntyniemi
- Kotkan Rankki ja Kyminlinna
- Virolahden Hurppu

Seudullisesti merkittävä tulevaisuuden matkailun kärkikohde: Hurppu, Kyminlinna, Mäntyniemi, Rankki ja Verssonkangas. Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät, laaja-alaiset ja monipuoliset matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet. Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava tarvittavan yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

- Kohdemerkintänä RM-1

- Haminassa Pitkäthiekat, Camping ja Rakin-Kotka
- Kotkassa Langinkoski, Pernoonskosket, Santalahti ja Varissaari
- Miehikkälässä Salpamuseo
- Pyhtäällä Kaunissaari ja Sirius Sport Resort
- Virolahdella Harjun oppimiskeskus

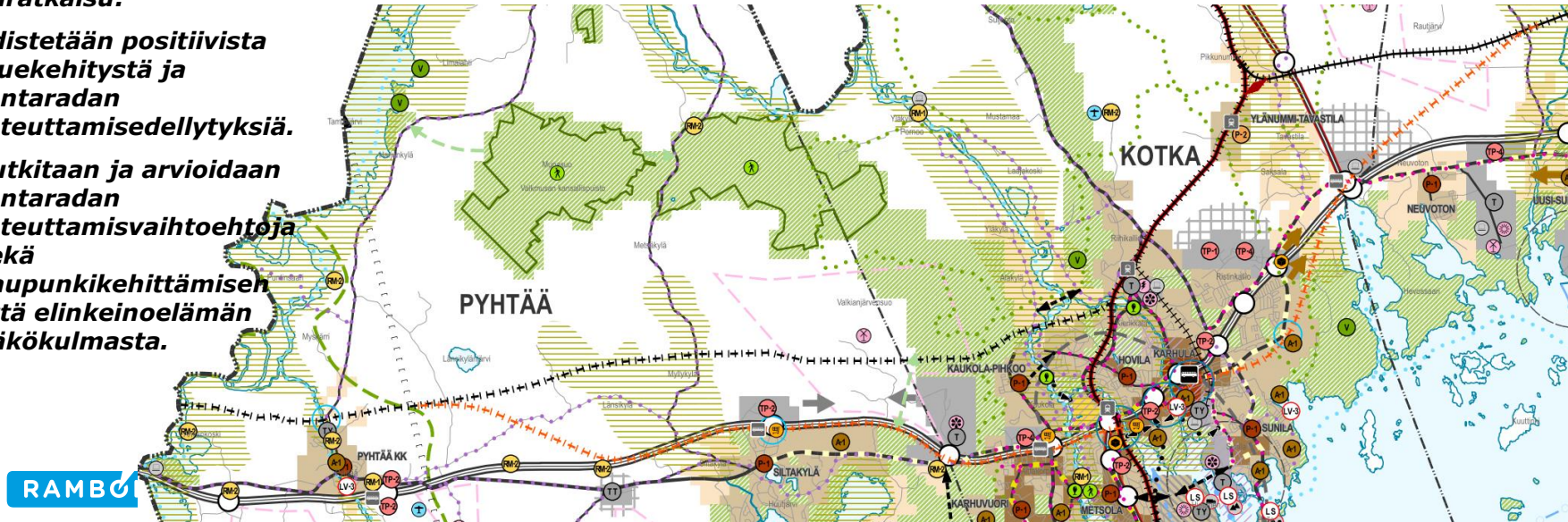
Seudullisesti merkittävä tulevaisuuden matkailun kärkikohde: Rakin Kotka, Pitkäthiekat, Fort Elisabeth, Santalahti, Pernoonskosket, Salpamuseo, Sirius Sport Resort, Kaunissaari, Harju ja Langinkoski. Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät tai sellaisiksi kehitettävät, monipuoliset matkailupalvelujen ja lomakeskusten alueet. Tarkemmassa suunnittelussa on huomioitava toimintojen sopeutuminen ympäristöön sekä huolehdittava tarvittavan yhdyskuntateknisen huollon järjestämisestä.

5. RANTARATA

- Maakuntakaavassa osoitettu rantaradan ohjeellinen linjaus sijoittuu taajamarakenteen ulkopuolelle.
- Osana yleiskaavan valmisteluvaihetta on laadittu selvitys, jossa on arvioitu rantaradan liikenteellistä merkitystä ja mahdollisuuksia harkita radan linjausta uudelleen niin, että rata potentiaalisine asemineen palvelisi myös seudun maankäyttöä.

Linjaratkaisu:

- **Edistetään positiivista aluekehitystä ja rantaradan toteuttamisedellytyksiä.**
- **Tutkitaan ja arvioidaan rantaradan toteuttamisvaihtoehtoja sekä kaupunkikehittämisen että elinkeinoelämän näkökulmasta.**

5. RANTARATA

- Selvityksen keskeisimmät tulokset:
 - Yhdellä linjauksella ei saada parasta mahdollista yhdistävyyttä kaukoliikenteelle, tavaraliikenteelle ja taajamajunille.
 - Nykyisen maakuntakaavan mukainen linjaus on hyvä kansainväliselle nopealle henkilöliikenteelle, mutta pelkän nopean henkilöliikenteen ja tavaraliikenteen varassa se on melko teoreettinen vaihtoehto.
 - Seudun kannalta (saavutettavuus, kaupunkirakenne) tarkoituksenmukaisin linjaus olisi moottoritiekäytävän eteläreunassa, jolloin seudullinen pääasema ja vaihtopaikka on Huumassa. Kustannuksiltaan tämä vaihtoehto sijoittuu tutkittujen vaihtoehtojen keskikastiin.
 - Moottoritiekäytävän eteläreunassa kulkevalla linjauksella mahdollistetaan taajamajunaliikenteelle seisakkeet Pyhtään kirkonkylään, Siltakylään, Jumalniemeen, Karhulaan, Otsolaan ja Haminaan (Sopenvuoren alueelle).

Kotkan kaupunki
Haminan kaupunki
Pyhtään kunta
Virolahden kunta
Miehikkälän kunta

Luonnos 14.2.2017
Mittakaava 1:80 000

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

cursor

RAMBOLL

5. RANTARATA

Raideliikenteen yhteystarve

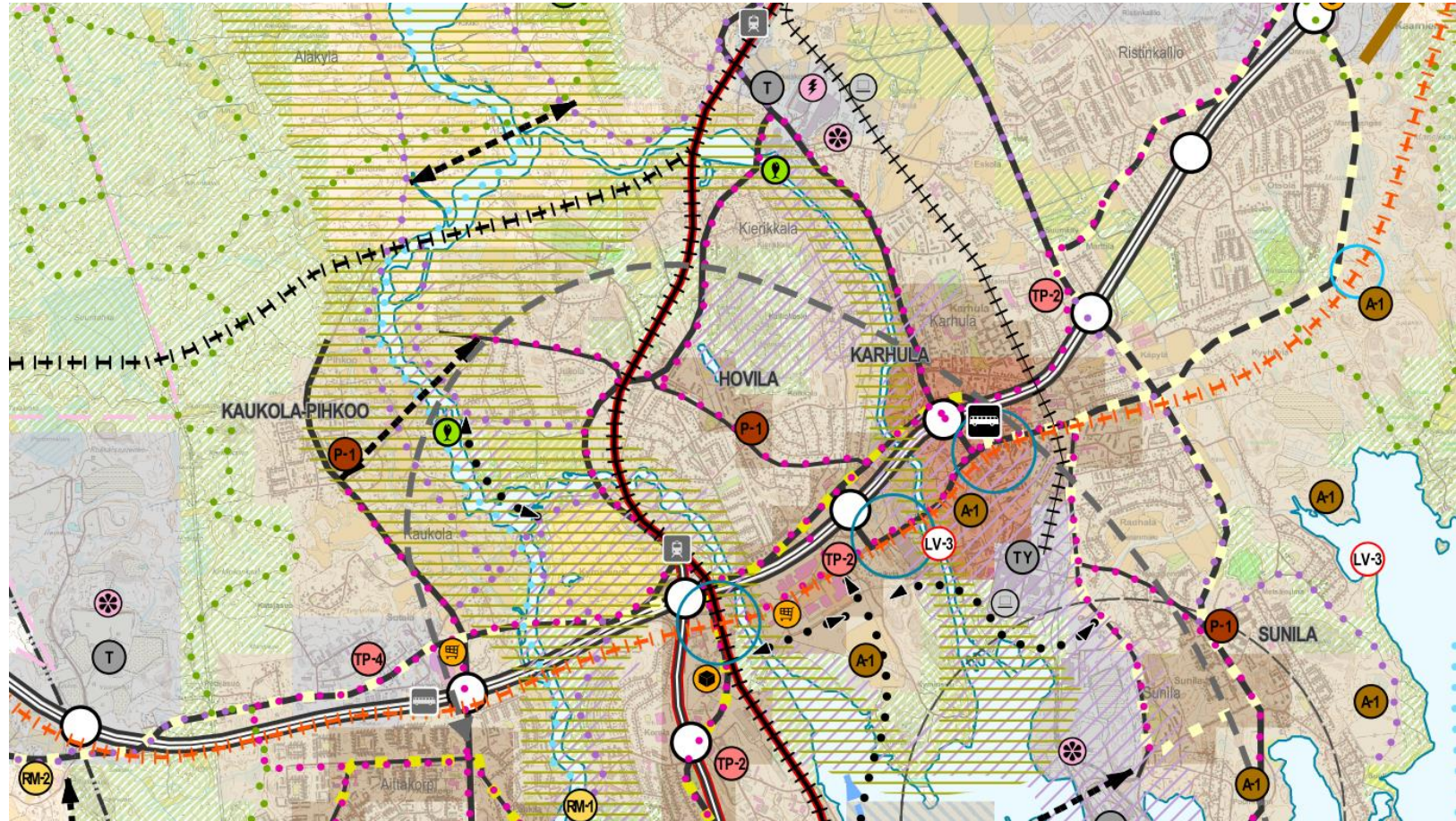
Ohjeellinen pääradan linjaus

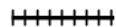
Vaihtoehtoinen/rinnakkainen, lisäselvityksiä vaativa pääradan linjaus
Merkinällä on osoitettu vaihtoehtoinen ratayhteys välillä Pyhtään kirkonkylä - Huuma sekä mahdollinen rinnakkainen ratayhteys välillä Huuma - Haminan Sopenvuori.

5. RANTARATA

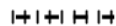
5. RANTARATA

Päärata

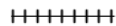
Päärata, merkittävästi parannettava

Ohjeellinen pääradan linjaus

Vaihtoehtoinen/rinnakkainen, lisäselvityksiä vaativa pääradan linjaus
Merkinnällä on osoitettu vaihtoehtoinen ratayhteys välillä Pyhtään kirkonkylä - Huuma sekä mahdollinen rinnakkainen ratayhteys välillä Huuma - Haminan Sopenvuori.

Sivurata

Raideliikenteen yhteystarve

Juna-asema

Merkintää on käytetty Kotkan satamassa.

Junaseisake

Merkinnällä on osoitettu nykyinen Kotkan rautatieasema sekä Paimenportin, Kymminlinnan, Kymmin ja Tavastilan seisakkeet.

Tutkittava vaihtoehtoinen rantaradan asemapaikka

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Kotkansaari, Huuma, Jumalniemi ja Karhula.

Tutkittava vaihtoehtoinen rantaradan seisakepaikka

Merkintää on käytetty seuraavissa paikoissa: Pyhtään kirkonkylä, Siltakylä, Otsola ja Hamina/Sopenvuori.

6. TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

Linjaratkaisu:

- *Kehitetään seudun vetovoimaisuutta. Varaudutaan noin 35 000 asukkaan lisäykseen eli yhteensä **noin 120 000 asukkaaseen** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Parannetaan seudun kilpailukykyä. Varaudutaan noin 25 000 työpaikan lisäykseen eli yhteensä **noin 55 000 työpaikkaan** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Suunnitellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen vaiheittainen toteuttaminen. Sovitaan seurannasta ja mittareista.*
- Elinkeinostrategiassa ja yleiskaavan linjaratkaisussa esitetyt ja yleiskaavan mahdollistamat huomattavat kasvutavoitteet edellyttävät, että toteuttamisen vaiheistukseen kiinnitetään erityistä huomiota.
- Toteuttamisohjelmassa tuodaan esiin yleiskaavan keskeisimmät muutosalueet ja esitetään muutosta edistäviä toimenpiteitä sekä vaiheittain toteuttamisen periaatteet.

Liite 5: Toteuttamishjelma (tarkentuu ehdotusvaiheessa)

Nro	Alueen nimi	Kunta	Muutoksen kuvaus	Toteutus 2017–2029	Toteutus 2030–2040	Toteutus 2040–	Toimenpiteet
1	Ajuksenkallio	Hamina	Rakenteen tiivistäminen, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
2	Halla	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
3	Haminan keskusta	Hamina	Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, eri väestöryhmien tarpeiden huomiointi				
4	Harju	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
5	Haru	Hamina	Työpaikkatoimintojen reservialue				
6	Heinlahti-Räski	Pyhtää/Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
7	Heinsuo	Kotka	Uusi teollisuus- ja varastoalue sekä bio- ja kiertotaloustoimintojen alue, uusien liiketoimintamahdollisuuksien tukeminen, synergiaetujen hyödyntäminen				
8	Hevossaari	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
9	Hietanen	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
10	Hurppu	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
11	Itäranta-Vähäniemi	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
12	Jumalniemi	Kotka	Rakenteen tiivistäminen, uusi merellinen asuntoalue				
13	Karhula	Kotka	Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, eri väestöryhmien tarpeiden huomiointi				
14	Katariinanniemi	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
15	Kaukola	Kotka	Rakenteen tiivistäminen, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
16	Kaunissaari	Pyhtää	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
17	Keihässalmi	Pyhtää	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
18	Kiviniemi	Pyhtää	Uusi merellinen asuntoalue				

ESIMERKKI

6. TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

MUUTTUVAT ALUEET

TARKENNETAAN
EHDOTUSVAIHEESSA

Uudet / merkittävästi muuttuvat alueet

- Kaupallisia palveluita ja muita keskustatoimintoja, monimuotoista asumista
- Tiivistä, kaupunkimaista asuin-, työpaikka- ja palvelurakentamista
- Asuinrakentamista lähipalveluineen
- Tilaa vaativia elinkeinoja
- Matkailuelinkeinoja

6. TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

KEHITTYVÄT YHTEYDET

Uudet / merkittävästi muuttuvat yhteydet

— Päärata, merkittävästi parannettava

— Raideliikenteen yhteystarve

— Ohjeellinen päärata

— Vaihtoehtoinen/rinnakkainen päärata

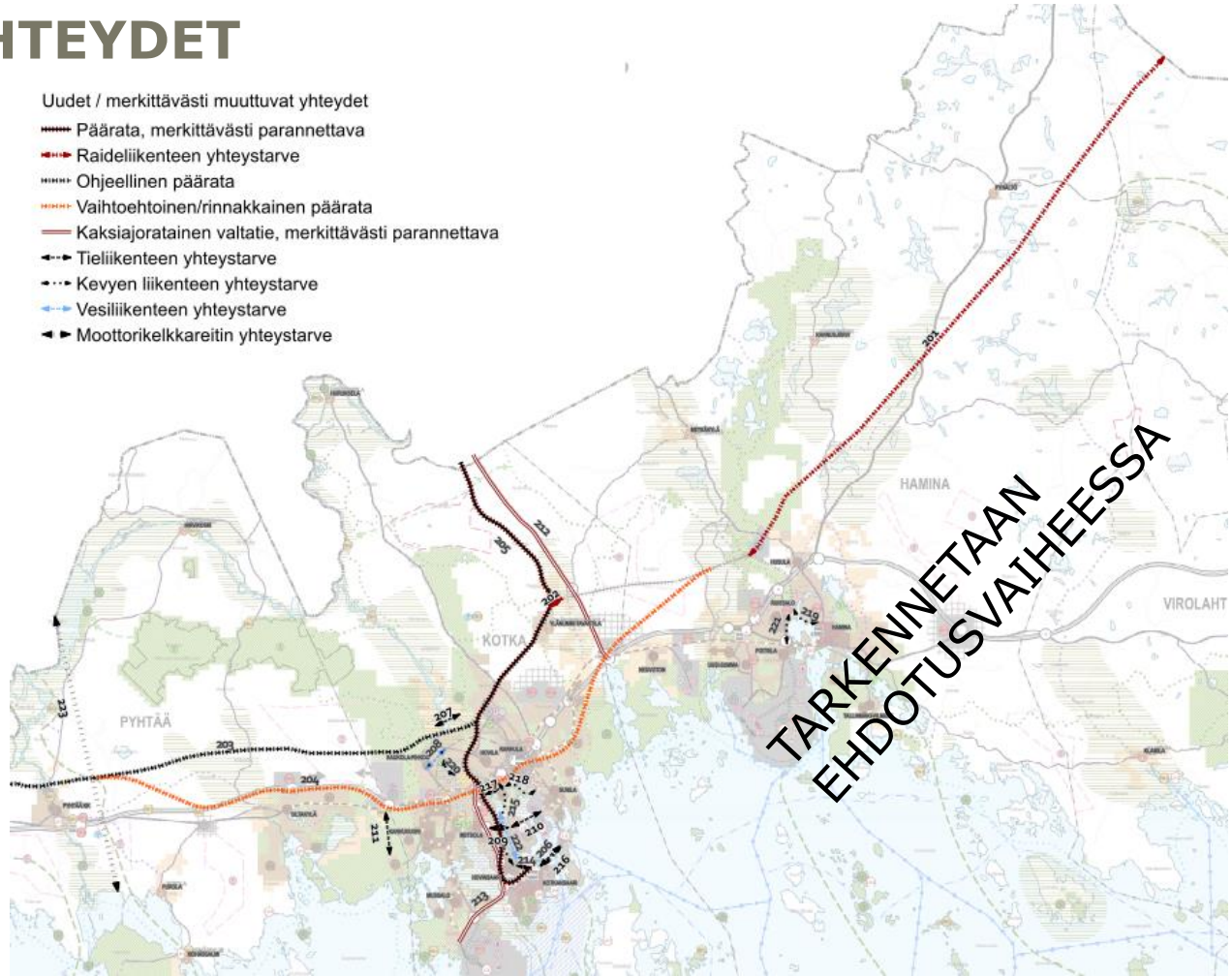
— Kaksiajoratainen valtatie, merkittävästi parannettava

— Tieliikenteen yhteystarve

— Kevyen liikenteen yhteystarve

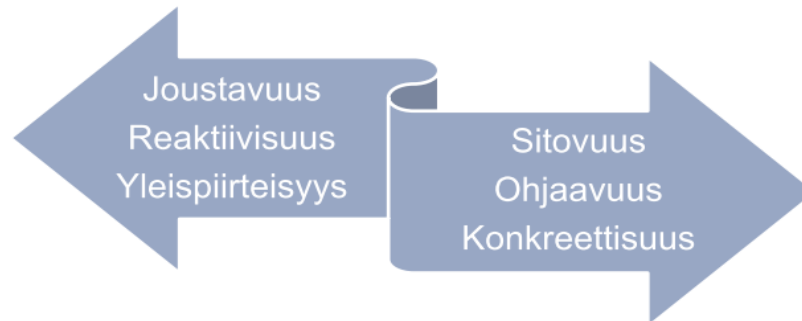
— Vesiliikenteen yhteystarve

— Moottorikelkkareitin yhteystarve

LOPUKSI: YLEISKAAVAKOKONAISUUS

- Kaavakartta: aluevaraustarpeet, toimintojen väliset synergiat ja yhteydet
- Kaavamääräykset: laadullinen ja sisällöllinen kehittäminen
- Toteuttamisohjelma: muutosalueet, kehittämisen vaiheistaminen

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

Viranomaisneuvottelu 7.6.2017 – LIITE 2

Valmisteluvaiheesta saadun palautteen käsittely-
LAUSUNNOT

VALMISTELUVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT (17 KPL)

- Etelä-Kymenlaakson Kiinteistöyhdistys ry
- Etelä-Savon liitto
- Etelä-Suomen aluehallintovirasto, ympäristöterveydenhuoltoyksikkö
- Fingrid Oyj
- Gasum Oy
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
- Kotkan Energia Oy
- Kymenlaakson liitto
- Kymenlaakson museo
- Liikennevirasto
- Metsähallitus
- Museovirasto
- Puolustusvoimat (1. Logistiikkarykmentti)
- Senaatti-kiinteistöt
- Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry
- Suomen metsäkeskus
- Uudenmaan liitto

VALMISTELUVAIHEESTA SAADUT LAUSUNNOT

KESKUSTELTAVAT KYSYMYKSET

- Väestö- ja työpaikkaennuste
- Vaihekaava
- Oikeusvaikutteisuus – viherverkosto
- Lähtötiedot – maisema ja kulttuuriympäristö
- Vaikutusten arviointi
- Rantarata
- Seudullisen yleiskaavan ja maakuntakaavan suhde
- Yleiskaavojen päällekkäisyys
- Esitystapa
- Infraverkostot
- Datakeskustoiminnot
- Tuulivoima

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

VÄESTÖ- JA TYÖPAIKKAENNUSTE

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Kaavaluonnoksen väestöennusteet ja työpaikkasuunnittelu vaativat tarkempia ennustearvioita ollakseen riittävän vakuuttavia antamaan pohjaa esitetyille suunnitelmalle. Väestön väheneminen ja vanheneminen sekä asumismuotojen haasteet tulee myös ottaa huomioon. Kaavan ohjauksessa tulee ottaa kantaa myös uusien alueiden toteutumisjärjestykseen.
- Kymenlaakson liitto
 - Tavoitelluille väestö- ja työpaikkamäärille ei ole esitetty erillisiä perusteluita. Kokonaismaakuntakaavaa ja maakuntaohjelmaa varten on tekeillä selvitys väestö- ja työpaikkasuunnitteesta. Selvitykseen nähden yleiskaavan väestö- ja työpaikkasuunnitetta voidaan pitää jopa epärealistisen positiivisena.

TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

Linjaratkaisu:

- *Kehitetään seudun vetovoimaisuutta. Varaudutaan noin 35 000 asukkaan lisäykseen eli yhteensä **noin 120 000 asukkaaseen** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Parannetaan seudun kilpailukykyä. Varaudutaan noin 25 000 työpaikan lisäykseen eli yhteensä **noin 55 000 työpaikkaan** vuoteen 2040 mennessä.*
- *Suunnitellaan alue- ja yhdyskuntarakenteen vaiheittainen toteuttaminen. Sovitaan seurannasta ja mittareista.*
- Elinkeinostrategiassa ja yleiskaavan linjaratkaisussa esitetyt ja yleiskaavan mahdollistamat huomattavat kasvutavoitteet edellyttävät, että toteuttamisen vaiheistukseen kiinnitetään erityistä huomiota.
- Toteuttamisohjelmassa tuodaan esiin yleiskaavan keskeisimmät muutosalueet ja esitetään muutosta edistäviä toimenpiteitä sekä vaiheittain toteuttamisen periaatteet.

Liite 5: Toteuttamishjelma (tarkentuu ehdotusvaiheessa)

Nro	Alueen nimi	Kunta	Muutoksen kuvaus	Toteutus 2017–2029	Toteutus 2030–2040	Toteutus 2040–	Toimenpiteet
1	Ajuksenkallio	Hamina	Rakenteen tiivistäminen, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
2	Halla	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
3	Haminan keskusta	Hamina	Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, eri väestöryhmien tarpeiden huomiointi				
4	Harju	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
5	Haru	Hamina	Työpaikkatoimintojen reservialue				
6	Heinlahti-Räski	Pyhtää/Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
7	Heinsuo	Kotka	Uusi teollisuus- ja varastoalue sekä bio- ja kiertotaloustoimintojen alue, uusien liiketoimintamahdollisuuksien tukeminen, synergiaetujen hyödyntäminen				
8	Hevossaari	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
9	Hietanen	Kotka	Asuinrakentamisen reservialue				
10	Hurppu	Virolahti	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
11	Itäranta-Vähäniemi	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
12	Jumalniemi	Kotka	Rakenteen tiivistäminen, uusi merellinen asuntoalue				
13	Karhula	Kotka	Elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden kasvattaminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, eri väestöryhmien tarpeiden huomiointi				
14	Katariinanniemi	Kotka	Uusi merellinen asuntoalue				
15	Kaukola	Kotka	Rakenteen tiivistäminen, palvelukeskusta tukeva rakentaminen				
16	Kaunissaari	Pyhtää	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
17	Keihässalmi	Pyhtää	Matkailun kärkikohde, tarvittaviin kehittämistoimenpiteisiin varautuminen, toiminnan monipuolistaminen				
18	Kiviniemi	Pyhtää	Uusi merellinen asuntoalue				

ESIMERKKI

TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

MUUTTUVAT ALUEET

TARKENNETAAN
EHDOTUSVAIHEESSA

Uudet / merkittävästi muuttuvat alueet

- Kaupallisia palveluita ja muita keskustatoimintoja, monimuotoista asumista
- Tiivistä, kaupunkimaista asuin-, työpaikka- ja palvelurakentamista
- Asuinrakentamista lähipalveluineen
- Tilaa vaativia elinkeinoja
- Matkailuelinkeinoja

TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

KEHITTYVÄT YHTEYDET

Uudet / merkittävästi muuttuvat yhteydet

—— Päärata, merkittävästi parannettava

—— Raideliikenteen yhteystarve

—— Ohjeellinen päärata

—— Vaihtoehtoinen/rinnakkainen päärata

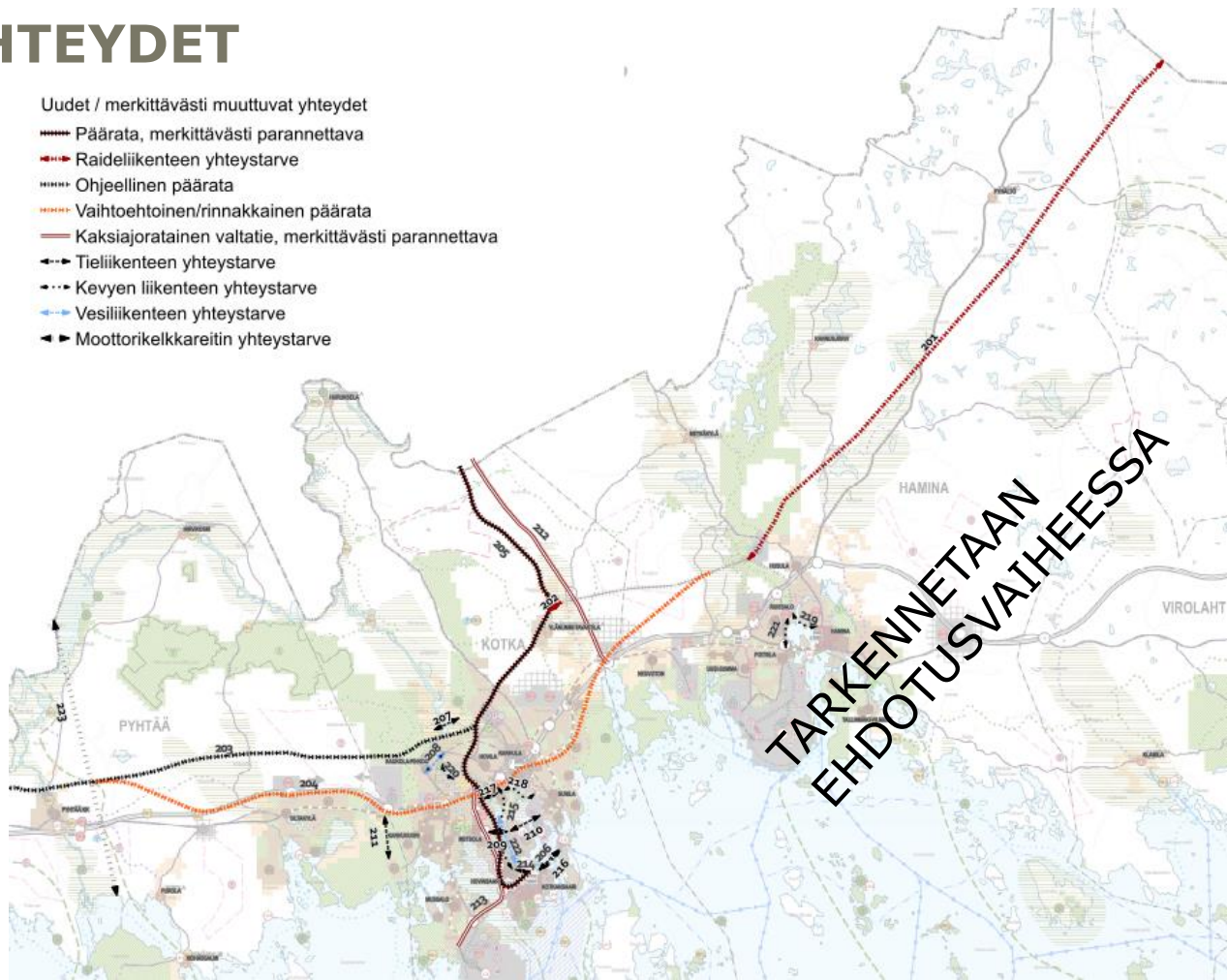
—— Kaksiajoratainen valtatie, merkittävästi parannettava

—— Tieliikenteen yhteystarve

—— Kevyen liikenteen yhteystarve

—— Vesiliikenteen yhteystarve

—— Moottorikelkkareitin yhteystarve

STRATEGINEN YLEISKAAVA

- Strateginen yleiskaava - Mitä seutu haluaa olla tulevaisuudessa?
 - luo alueidenkäytöllisiä valmiuksia tavoitteiden toteuttamiseen
 - sitoutuminen ja puhaltaminen yhteen hiileen – voimavarat seudun kannalta tärkeiden tavoitteiden toteuttamiseen → seudun aseman vahvistaminen & kuntien roolin selkeyttäminen osana seutua
 - pitkä aikajänne (2040), pienten myrskyjen yli kantava visio – toteuttamisohjelma tuo joustoa
 - ydinsisältö: kokonaisuuden hallinta, kaupunkiseudun/kunnan sisäinen rakenne ja yhteydet
 - laaditaan oikeusvaikutteisena
 - ohjaa kuntatason yksityiskohtaisempaa suunnittelua

- Strateginen yleiskaava
- Yleispiirteinen aluevarausyleiskaava
- Yksityiskohtainen aluevarausyleiskaava
- Yksityiskohtainen aluevarausyleiskaava, joka ohjaa suoraan rakentamista ja muuta maankäyttöä

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

VAIHEKAAVA

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Kaavassa on jätetty tutkimatta joitakin teemoja, jotka kuitenkin ovat edellytys yleiskaavan sisältövaatimusten täyttymiselle.
 - Kaavan vaikutukset Natura 200 -alueisiin tulee käsitellä vähintään kaavan vaikutusten arvioinnin yhteydessä.
 - Luonnonsuojelu- ja Natura 200 -alueet muodostavat tärkeän rungon viheralueverkostolle ja asettavat rajoitteita muulle maankäytölle. Tämän vuoksi ne olisi syytä esittää kaavassa, vaikka luonnonsuojelukysymyksiä ei kaavassa muutoin käsiteltäisikään.
- Puolustusvoimat
 - Puolustusvoimien ampumaradat esitetään merkittäväksi EA-kohdemerkinnällä ja ampuma- ja harjoitusalueet EAH-aluemerkinnällä. Haminan varuskunta-alue sekä Mustamaan ja Vanhakylänmaan saaret esitetään merkittäväksi Ep-merkinnällä (Puolustusvoimien alue). Lisäksi kaavaan esitetään merkittäviksi puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueiden melualueet. Kirkonmaan ja Haapasaaren suoja-alueiden asettamat rajoitukset tulee huomioida.
- Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry
 - Miten strategisessa yleiskaavassa huomioidaan luontoarvot, kuten maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämä luontoarvojen selvittäminen?

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

→ VAIHEKAAVA

- Laadittu yleiskaava on luonteeltaan vaiheyleiskaava, joka keskittyy linjaratkaisun toteuttamisen kannalta seudun tärkeimpiin ratkaistaviin kysymyksiin, jotka ovat:
 - Asumista ja palveluja koskevat periaatteet (vetovoima)
 - Elinkeinoelämää koskevat periaatteet (kilpailukyky)
 - Teollisuus, logistiikka ja tuotanto
 - Matkailu
 - Kaupunkikehittäminen ja kauppa
 - Alue- ja yhdyskuntarakennetta ja kestävästä liikkumisesta koskevat periaatteet

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA

→ VAIHEKAAVA

- Yleiskaavassa on huomioitu maakuntakaavan ohjaava vaikutus ja se on periaatteiltaan maakuntakaavan mukainen. Niiden kysymysten osalta, joita yleiskaavassa ei ratkaista, maakuntakaava jää yleiskaava-alueella voimaan. Näitä ovat seuraavat aluevarausmerkinnät:
 - M, Maa- ja metsätalousvaltainen alue
 - MY, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
 - V, Virkistysalue
 - VR, Retkeily- ja ulkoilualue
 - S, Suojelualue
 - SL, Luonnonsuojelualue
 - SM, Muinaismuistoalue
 - EO, Maa-ainesten ottoalue
 - EOt, Turvetuotantoalue
 - EP, Puolustusvoimien alue
 - ET, Yhdyskuntateknisen huollon alue
 - LL, Lentoliikenteen alue

Muiden merkintöjen osalta yleiskaavassa ei ratkaista mm. vähittäiskaupan suuryksikköjä eikä maiseman- ja luonnonsuojelua koskevia kysymyksiä. Maakuntakaavan ja yleiskaavan työnjakoa tarkennetaan suunnittelun edetessä (ehdotusvaiheessa).

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

OIKEUSVAIKUTTEISUUS - VIHERVERKOSTO

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Viheralueverkoston osoittaminen oli kaavan aloitusvaiheessa yksi tärkeä teema. Kaavan informatiivista merkintää voi pitää hyvän ympäristön saavuttamisen kannalta merkittävänä puutteena.
- Kymenlaakson liitto
 - Maakuntakaavatyössä tullaan tarkistamaan erityisesti taajamien ympäristöjen viherverkoston kaavaratkaisu.
 - Itäisen Suomenlahden kansallispuiston alueella olevat V-merkinnät olisi tarkoituksenmukaista korvata informatiivisilla merkinnöillä ”virkistys/luontomatkailukohde, jonka käytölle suojeluarvot asettavat rajoitteita”. Muilta osin V-merkinnät edistävät maakuntakaavan tavoitteiden toteuttamista.
- Metsähallitus
 - Kansallispuistot ovat ensisijaisesti luonnonsuojelualueita. Ne palvelevat myös virkistäytymistä, mutta luonnonsuojellustien rajoitteiden puitteissa. Siksi Itäisen Suomenlahden kansallispuiston V-merkinnät olisi tarkoituksenmukaisempaa osoittaa kaavassa virkistys-/luontomatkailualueiksi, joiden käytölle suojeluarvot asettavat rajoitteita.
- Suomen metsäkeskus
 - On hyvä, että viherverkon oikeusvaikutteisuudesta on luovuttu ja että linjaus säilyy kaavoitusprosessin loppuun asti. Viherverkoston rajaukset ovat tavoitteisiin nähden liian laajoja. Siirtyessään kuntakohtaisiin kaavoihin oikeusvaikutteisina rajauksina, ne vievät pohjaa uudistuvalta, kasvavalta metsäbiotaloudelta ja sen sivuvirtojen varaan rakentuvalta uudelta pk-sektorin yritystoiminnalta.

OIKEUSVAIKUTTEISUUS - VIHERVERKOSTO

4.5.8 Sini-viherrakenne

Kymenlaakson liitto teettää parhaillaan selvitystä maakuntakaavan laatimista varten Kymenlaakson sini-viherrakenteen nykytilasta; sini-viherrakenteen ydinalueista, viheryhteyksistä ja kriittisistä viheryhteystarpeista; ilmastomuutoksen arvioiduista vaikutuksista Kymenlaakson sini-viherrakenteeseen sekä sini-viherrakenteen tavoitetilasta. Samalla tuotetaan esityksiä maakuntakaavaratkaisuvaihtoehdoista. Selvitys on valmistumassa maaliskuussa 2017.

Informatiiviset, profiloivat merkinnät

Vihер-, virkistys- tai retkeilyalue
Merkinnällä on osoitettu seudullinen pääviherverkko, joka pääosin muodostuu nykyisellään tai nykyisenkaltaisina säilyvistä olemassa olevan viherverkon osista.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue.

Suositus:
Suunnittelussa tulee ottaa huomioon maiseman ja kulttuuriympäristön arvot ja ominais- ja erityispiirteet sekä eri ympäristötekijöiden muodostama kokonaisuus.
Ympäristöä muuttavat toimenpiteet tulee suunnitella ja toteuttaa niin, etteivät alueen arvot vaarannu ja että alueen arvokkaat ominaispiirteet säilyvät ympäristössä määräävinä. Alueella ei saa tehdä toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät maiseman ja/tai kulttuuriympäristön eheyttä, arvoa tai maisemallista/kaupunkikuvallista/historiallista merkitystä. Vanhan rakennuskannan säilymistä ja uudiskäyttöä tulee edistää. Mahdollisen uudisrakentamisen tulee sopeutua osaksi arvokasta kokonaisuutta.
Maaseutumaisilla alueilla arvokkaan kulttuurimaiseman ytimen muodostavat avoimet viljelyaukeat tulisi jatkossakin pyrkiä säilyttämään avoimina. Asuinrakentaminen alueella tulee sijoittaa nykyisiä rakennettuja vyöhykkeitä täydentäen tai muuten alueelle tyyppillistä rakentamisen sijoittamistapaa mukaillen.
Rakentamista ei tule sijoittaa avoimille maatalousalueille, ellei rakentaminen olennaisesti liity maa- ja metsätalouden toimintoihin. Myös maa- ja metsätalouteen liittyvän rakentamisen sijoittamiseen, mittakaavaan ja tyyppiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota ja varmistaa rakentamisen sopeutuminen maisema-/kulttuuriympäristökokonaisuuteen. Avointa maisematilaa rajaavien reunavyöhykkeiden sekä selänteiden lakialueiden puuston käsittelyssä tulisi pyrkiä säilyttämään maisemakuva mahdollisimman eheänä.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

LÄHTÖTIEDOT – MAISEMA JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Kaavan lähtöaineistoissa ei ole mainittu arvokkaiden maisema-alueiden päivitysinventointia, joten ilmeisesti näitä tietoja ei ole käytetty maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden rajaamisessa.
- Kymenlaakson museo
 - Kaavaa varten laaditun paikkatietopohjaisen maisema- ja kulttuuriympäristöselvitysaineiston tulee olla kokonaisuudessaan luettavissa kaavamateriaalissa. Muutosalueilla tulisi ottaa huomioon myös uudempi rakennusperintö, jota ei ole aiemmissa inventoinneissa huomioitu.
 - Kaavakartalla on puutteita valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen kohdalla. Kaavakartan RKY-alueet tulee tarkistaa, korjata aluerajaukset ja lisätä puuttuvat kohteet.
- Museovirasto
 - Kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta tärkeiden alueiden taustalla olevat perustelut eivät avaudu, koska niitä ei ole käytetty järjestelmällisesti. Alueisiin kuuluu muinaisjäännöksiä, RKY-alueita, valtakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita ja maakuntakaavassa olevia kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta tärkeitä alueita. Kaavaselostuksessa tulisi olla selvitys näiden alueiden valintakriteereistä ja aluerajausten kriteereistä.
 - Kulttuuriperinnön merkitys on huomioitava myös sellaisenaan, ei pelkästään viheralueisiin kytkettynä.

LÄHTÖTIEDOT – MAISEMA JA KULTTUURIYMPÄRISTÖ

- Kokonaissuunnitelman laatimisessa tukeuduttu pääosin maakunnallisiin selvityksiin, jotka ovat yhteismitallisia ja koko suunnittelualueen kattavia.
- Nämä selvitykset riittävät vastaamaan yleiskaavan valmisteluvaiheen tarpeisiin. Valmisteluvaiheen jälkeen selvityksiä voidaan tarpeen mukaan tarkentaa.
- Vaihemaakuntakaavat eri aikoina laadittu → maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet laatimisajankohdan mukaisesti käsitelty
- Valtakunnalliset ja maakunnalliset arvokohteet joissakin vaihekaavoissa yhdistetty samaan luokkaan
- Liiton kommentteja alustavasta yleiskaavaluonnoksesta:
 - Maisema-alueet: Sekä maakunnalliset että valtakunnalliset alueet on inventoitu. VN päätöstä ei ole vielä saatu. Rajaukset muuttuvat.
 - Kulttuuriympäristö: Brakilan kartano tuhoutunut tulipalossa v. 2008.
 - Meritaistelualue: Museovirasto on esittänyt rajauksen tarkentamista. Ajankohtaisen näkemyksen saa Museovirastolta.
- → tarvitaan ajantasainen listaus valtakunnallisista ja maakunnallisista kohteista sekä luokiteltu yhteismitallinen paikkatietomuotoinen data

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Vaikutusten arviointi tulee sisällyttää kaavoitusprosessiin MRL:n säädösten mukaisesti. Maakuntakaavasta poikkeavat ratkaisut tulee kuvata vaikutusten arvioinnissa erityisen huolella.
- Kymenlaakson liitto
 - Kaava-aineistossa ei ole mukana vaikutusten arviointia, mikä vaikeuttaa kaavaratkaisun tarkastelua. Jatkovalmistelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota vaikutusten arviointiin.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

→ YLEISKAAVAN SUHDE KAAVAN TAVOITTEISIIN (LINJARATKAISUUN)

- → Arvioitu miten yleiskaava toteuttaa linjaratkaisua.
- Lähtökohtina linjaratkaisulle ovat olleet
 - yleiskaavan sisältövaatimukset,
 - seutuvaltuuston 1.12.2015 hyväksymät yleiskaavatyön tavoitteet (tavoitekokonaisuus + OAS) sekä
 - kehittämismallit ja niistä saatu palaute.
- Linjaratkaisussa on siis huomioitu yleiskaavoitukselle lainsäädännössä asetetut vaatimukset (kokonaisvaltaisuus) sekä Kotkan-Haminan seudunkehittämisen kannalta tärkeimmät painotukset (Kotkan-Haminan seudun aluekehitys).

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

→ YLEISKAAVAN SUHDE KAAVAN TAVOITTEISIIN (LINJARATKAISUUN)

- **MRL 9 § [\(5.5.2017/254\)](#)**
- **Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa**
- Kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.
- Kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset. Selvitykset on tehtävä koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan olennaisia vaikutuksia.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

→ YLEISKAAVAN SUHDE KAAVAN TAVOITTEISIIN (LINJARATKAISUUN)

- **MRA 1 § Vaikutusten selvittäminen kaavaa laadittaessa**
- Maankäyttö- ja rakennuslain ([132/1999](#)) 9 § :ssä tarkoitettuja kaavan vaikutuksia selvitettäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat. Selvitysten on annettava riittävät tiedot, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:
 - 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
 - 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
 - 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
 - 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
 - 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
 - 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

→ YLEISKAAVAN SUHDE KAAVAN TAVOITTEISIIN (LINJARATKAISUUN)

Vaikutukset:

- 1) ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- 2) maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- 3) kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- 4) alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen;
- 5) kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;
- 6) elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Yleiskaava: Keskitytään yleiskaavan tavoitteiden mukaisiin, seudullisesti merkittäviin kysymyksiin ja kuntien yhteistoiminnan kannalta tärkeisiin ratkaistaviin asioihin.

- Asuminen ja palvelut – vetovoima
- Elinkeinoelämä –kilpailukyky
- Alue- ja yhdyskuntarakenne sekä kestävä liikkuminen

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

RANTARATA

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Vaihtoehtoinen/rinnakkainen pääradan linjaus edellyttäneen perusteilleen vielä laajaa keskustelua ja vastuutahojen hyväksyntää. Vaikutusten arvioinnissa vaihtoehdot tulee perustella ja samalla on syytä pohtia ratalinjauksiin liittyviä yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia. Ratalinjakuksen suhdetta maakuntakaavaan on myös tarpeen tarkastella.
- Kymenlaakson liitto
 - Helsingistä itään suuntautuvan ratayhteyden tutkiminen strategisen yleiskaavatyön yhteydessä on perusteltua ja kannatettavaa. Valtakunnallista liikenneverkkoa koskevissa kysymyksissä maakuntakaava on ohjeena kuntien kaavoitukselle ja muulle viranomaistoiminnalle, jolla on vaikutusta alueidenkäyttöön. Esiitetty vaihtoehtoinen linjaus poikkeaa selvästi voimassa olevan maakuntakaavan linjauksesta ja se on tältä osin ristiriidassa maakuntakaavan suunnitteluratkaisun kanssa. Ratalinjakuksen perustelut, selvityspohja ja vaikutusten arviointi ovat puutteellisia MRA:n edellyttämiin vaatimuksiin nähden. Näin ollen vaihtoehtoinen/rinnakkainen ratalinjaus voidaan esittää korkeintaan informatiivisena mainintana.
- Liikennevirasto
 - Rantaradan vaihtoehtoista, eteläistä ratalinjausta ei tule merkitä yleiskaavaan ennen kuin asia on käsitelty maakuntakaavassa.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

RANTARATA

- Etelä-Savon liitto
 - Rantarataan liittyvän selvityksen pohjalta on päädytty merkitsemään kokonaan uusi linjausvaihtoehto yleiskaavaluonnokseen. Vaikuttaa siltä, että seudullisessa hankkeessa edunajamisen aineistot ja juridinen maankäytön suunnittelu ovat sekoittuneet. Valtakunnallisen rataverkon suunnittelu tulee toteuttaa MRL:n mukaisesti maakuntakaavoissa. Vaihtoehtoinen/rinnakkainen päärata-merkintä, siihen liittyvät asema- ja seisakepaikat ja niihin viittaavat määräykset ovat voimassa olevien maakuntakaavojen vastaisia ja ne on poistettava yleiskaavasta.

KOTKAN-HAMINAN SEUDUN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2040

Kotkan kaupunki
Haminan kaupunki
Pyhtään kunta
Virolahden kunta
Miehikkälän kunta

Luonnos 14.2.2017
Mittakaava 1:80 000

Euroopan unioni
European Union

Vipuvoimaa
EU:lta
2014-2020

KYMEN
LAAKSON
LIITTO

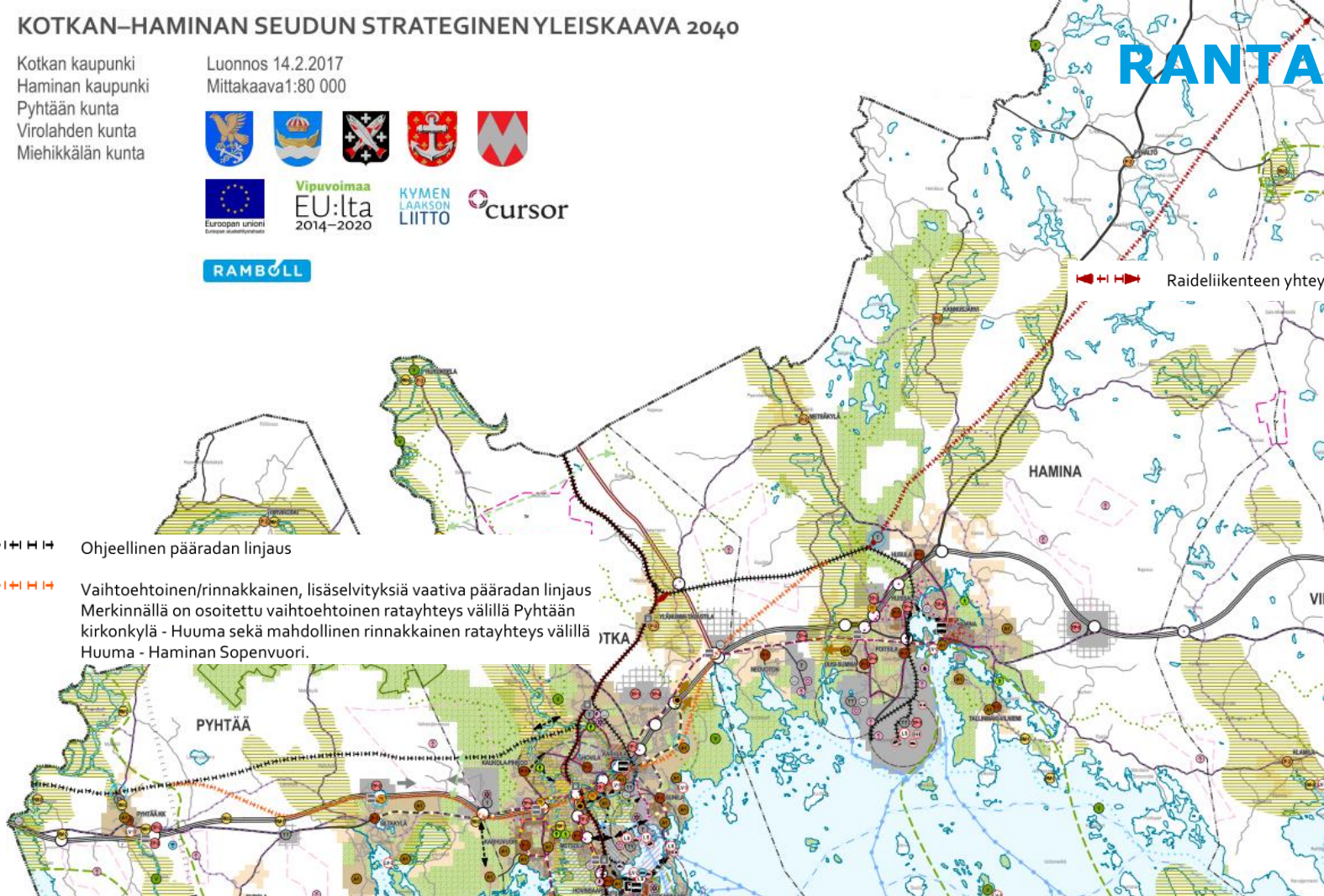
RANTARATA

Raideliikenteen yhteystarve

Ohjeellinen pääradan linjaus

Vaihtoehtoinen/rinnakkainen, lisäselvityksiä vaativa pääradan linjaus
Merkinällä on osoitettu vaihtoehtoinen ratayhteys välillä Pyhtään kirkonkylä - Huuma sekä mahdollinen rinnakkainen ratayhteys välillä Huuma - Haminan Sopenvuori.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

SEUDULLISEN YLEISKAAVAN JA MAAKUNTAKAAVAN SUHDE

- Kymenlaakson liitto
 - Maakuntakaavan ja yleiskaavan suhteen tulee olla selkeä ja yleiskaava-aineistosta tulla selvästi esiin miltä osin maakuntakaava on yleiskaavan alueella edelleen voimassa.
 - Ratkaisut, jotka edellyttävät valtakunnallista tai maakunnallista tarkastelua tulee ratkaista maakuntakaavassa.
 - Yleiskaavan yleismääräykset ovat pääosin maakuntakaavan tavoitteiden mukaisia ja edistävät maakuntakaavan toteuttamista. Määräys ”Maakunnan yhdyskuntarakenteen, liikkumisen ja kuljetusten kannalta merkittävien yhtenäisten tie- ja rataosien parantamistarve tulee selvittää ja mahdolliset parantamistoimenpiteet määritellä.” on oikeusvaikutuksiltaan epäselvä. Yleiskaavalla ei voida antaa maakuntakaavaa velvoittavia määräyksiä tai selvittämisvelvoitteita.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

SEUDULLISEN YLEISKAAVAN JA MAAKUNTAKAAVAN SUHDE

- Kymenlaakson liitto
 - Seudullisesti merkittävät tulevaisuuden matkailun kärkikohteet ovat Kymminlinna lukuun ottamatta maakuntakaavan mukaisia. Myös Kymminlinnan merkintä on perusteltu, mutta alueeseen liittyy yhteensovittamisen tarpeita, jotka tulee huomioida jatkosuunnittelussa.
 - Teollisuuden pitkän aikavälin laajenemisaalue on Lelun alueella osoitettu maakuntakaavan mukaiselle puolustusvoimien alueelle. Merkintä tulee tarkistaa. Vahterikonkankaan laajenemisaalueella on yhteensovittamisen tarpeita Salpalinjaan ja -polkuun liittyen. Potentiaalisin laajenemisaalue on Vahterikonkankaan ja eritasoliittymän välissä.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Fort Elisabeth on maakuntakaavassa SM, mutta yleiskaavaluonnoksessa rm-2. Merkintää tulee kenties tarkistaa.

SEUDULLISEN YLEISKAAVAN JA MAAKUNTAKAAVAN SUHDE

- Yleiskaavassa on huomioitu maakuntakaavan ohjaava vaikutus ja se on periaatteiltaan maakuntakaavan mukainen. Niiden kysymysten osalta, joita yleiskaavassa ei ratkaista, maakuntakaava jää yleiskaava-alueella voimaan. Näitä ovat seuraavat aluevarausmerkinnät:
 - M, Maa- ja metsätalousvaltainen alue
 - MY, Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja
 - V, Virkistysalue
 - VR, Retkeily- ja ulkoilualue
 - S, Suojelualue
 - SL, Luonnonsuojelualue
 - SM, Muinaismuistoalue
 - EO, Maa-ainesten ottoalue
 - EOt, Turvetuotantoalue
 - EP, Puolustusvoimien alue
 - ET, Yhdyskuntateknisen huollon alue
 - LL, Lentoliikenteen alue

Muiden merkintöjen osalta yleiskaavassa ei ratkaista mm. vähittäiskaupan suuryksiköjä eikä maiseman- ja luonnonsuojelua koskevia kysymyksiä. Maakuntakaavan ja yleiskaavan työnjakoa tarkennetaan suunnittelun edetessä (ehdotusvaiheessa).

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

YLEISKAAVOJEN PÄÄLLEKKÄISYYS

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Strateginen osayleiskaava korvaa tai ei korvaa voimassa olevan yleiskaavan, ja sen suhde muihin maankäytön suunnitelmiin ei voi olla epäselvä. Kaavaselostuksessa strategisen yleiskaavan oikeusvaikutteista suhdetta tulee selkeyttää muihin oikeusvaikutteisiin yleiskaavoihin. Kaavojen oikeusvaikutukset eivät voi jäädä myöhäisemmän tulkinnan varaan. Ne on tuotava selkeästi esiin ja niiden tulee perustua vaikutustenarviointiin.
- Kymenlaakson liitto
 - Strategisen yleiskaavan ja muiden alueen yleiskaavojen tulee olla suunnitteluperiaatteiltaan yhteneväisiä tai ristiriitaiset yleiskaavat tulee tarpeen mukaan kumota strategisen yleiskaavan yhteydessä. Strategisen yleiskaavan ja muiden yleiskaavojen välinen suhde tulee selkeyttää ja kaavaselostus korjata tältä osin.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

YLEISKAAVOJEN PÄÄLLEKKÄISYYS

- Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry
 - Miten ja kenen toimesta määritellään missä määrin kaava mahdollistaa ja missä määrin se ohjaa?
 - Mikä kaavan suhde on kunnan oikeusvaikutteiseen yleiskaavaan? Entä voiko oikeusvaikutukseton strateginen kaava mennä yli kunnan aiemman oikeusvaikutteisen yleiskaavan, mihin viitataan mm. sivulla 60?
 - Tarkoittaako tämä, että kunnan osayleiskaavassa luontoarvoihin liittyvät merkinnät pyyhitään pois, mikäli ne ovat ristiriidassa strategisen yleiskaavan kanssa?
 - Mitä kaavan sisällön, esittämistavan ja kaavamerkintöjen ”joustavuus” (s. 60, s. 76) tarkoittaa käytännössä? Entä mitä ”innovatiivinen” merkintä- ja määräystekniikka erityisesti elinkeinoelämän kannalta tarkoittaa? Toimitaanko kaavan muidenkin tavoitteiden kannalta samalla tavalla? Miten menettely suhteutuu maankäyttö- ja rakennuslakiin?
 - Myös kuntapoliittisesti strategisen yleiskaavan prosessi jää epäselväksi. Miten strateginen yleiskaavatyö ohjaa kuntaa ja sen päätöksentekoa?

YLEISKAAVOJEN PÄÄLLEKKÄISYYS

- VON 2015: Keskustelua kuntien yleiskaavojen päällekkäisyydestä:
 - Seudullinen yleiskaava tuo "uuden tason" seudun yleiskaavojen ylle **eikä pääsääntöisesti korvaa ainakaan yksityiskohtaisia yleiskaavoja**. Toisaalta tällä kaavalla ohjataan myös kaavojen uudistamista. Seudullisen yleiskaavan ohjaus on todennäköisesti erilainen seudun erilaisilla alueilla ja on jopa mahdollista, että yleiskaavaa tehdään esimerkiksi kahdessa eri mittakaavassa.
 - Seudun pienemmissä kunnissa kaivataan työkalua, joka suoraan tukee asemakaavoitusta
- Kaavaselostus:
 - Yleiskaava tulee voimaan päällekkäin kuntien osayleiskaavojen kanssa. Jos merkinnöissä on ristiriitaa, kumoaa seudullinen yleiskaava aiemmin laaditun osayleiskaavan/yleiskaavan.
- → Muutetaan? Miten?
 - Yleiskaava tulee voimaan päällekkäin kuntien osayleiskaavojen kanssa
 - Ohjausvaikutus erilainen kuin aluevarausyleiskaavojen (mittakaavaero)
 - Ristiriitatilanteet: ei korvaa yksityiskohtaisia osayleiskaavoja? Ohjaa asemakaavojen muuttamista kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioiden
 - Vrt. MRL:n mukainen yhteinen yleiskaava voi poiketa voimassa maakuntakaavasta enemmän kuin yhden kunnan yleiskaava ja se voi myös tästä syystä ja ylikunnallisen luonteensa vuoksi olla ohjeena yksittäisen kunnan yleiskaavalle

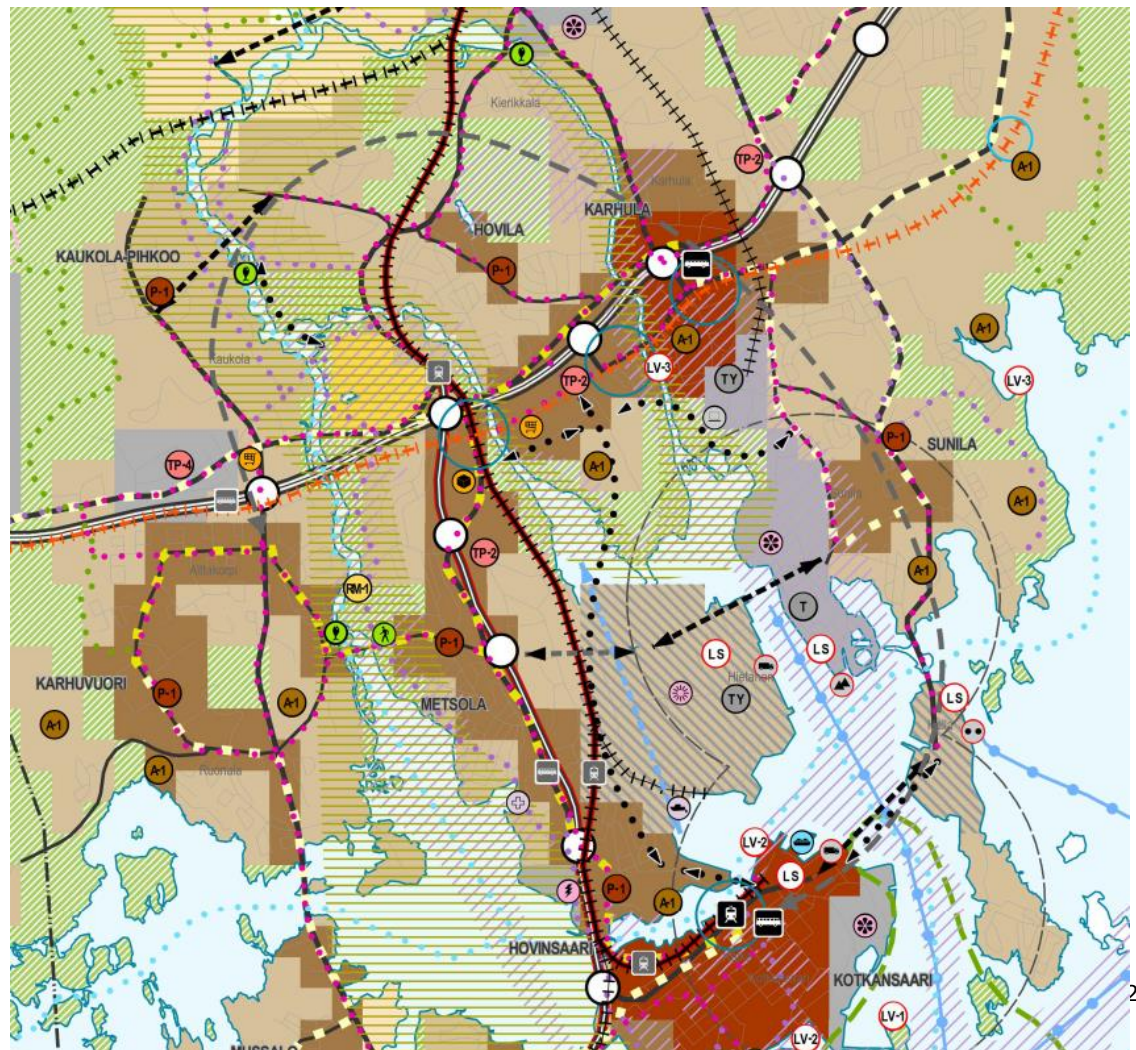
LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

ESITYSTAPA

- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Kaupan ja työpaikan merkinnät ovat hyviä ja selkeitä.
 - Yleisesti ottaen kaavakartalla osoitetut informatiiviset, profiloivat merkinnät aiheuttavat epäselvyyksiä ja sekaannusta. Selkeyden ja käyttökelpoisuuden vuoksi kaavakartalla tulee näkyä vain oikeusvaikutteisia merkintöjä.
 - Kotkansaaren osalta luettavuus on huono.
 - Oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa on käytettävä ympäristöministeriön 31.3.2000 antaman asetuksen mukaista merkintätapaa. Informatiiviset merkinnät eivät vastaa oikeusohjeeksi tarkoitetun yleiskaavakartan merkintöjä. Informatiivisen tiedon esittämispaiikka on tämän kaavaratkaisun liiteaineistossa.
- Kymenlaakson liitto
 - Kaikki yleiskaavamerkinnät osoitetaan kaavakartalla päällekkäin, mistä johtuen kartan luettavuus on heikko. Oikeusvaikutteisten ja informatiivisten merkintöjen ero on tuotava selvästi esiin, jotta oikeusvaikutteiset asiat korostuvat.
 - Satamien sisällä erilaisten satamatoimintojen osoittaminen ei ole kaavakartan asia vaan sataman toimintaedellytykset turvataan asianmukaisella aluevarausmerkinnällä.

ESITYSTAPA

- Lukemista helpottava osasuurennos 1:40 000

TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

MUUTTUVAT ALUEET

TARKENNETAAN
EHDOTUSVAIHEESSA

Uudet / merkittävästi muuttuvat alueet

- Kaupallisia palveluita ja muita keskustatoimintoja, monimuotoista asumista
- Tiivistä, kaupunkimaista asuin-, työpaikka- ja palvelurakentamista
- Asuinrakentamista lähipalveluineen
- Tilaa vaativia elinkeinoja
- Matkailuelinkeinoja

TOTEUTTAMISEN VAIHEISTAMINEN

KEHITTYVÄT YHTEYDET

Uudet / merkittävästi muuttuvat yhteydet

—— Päärata, merkittävästi parannettava

—— Raideliikenteen yhteystarve

—— Ohjeellinen päärata

—— Vaihtoehtoinen/rinnakkainen päärata

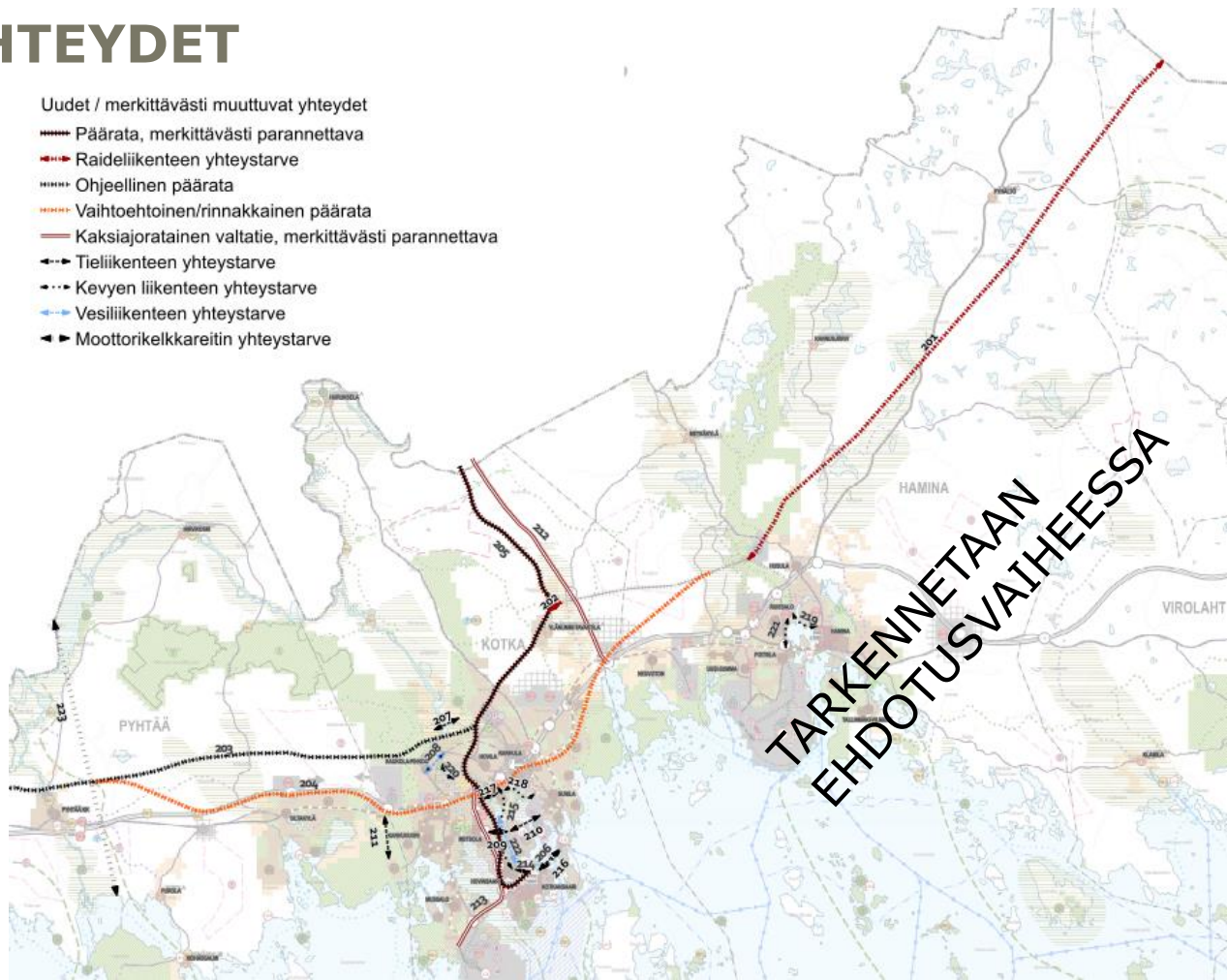
—— Kaksiajoratainen valtatie, merkittävästi parannettava

—— Tieliikenteen yhteystarve

—— Kevyen liikenteen yhteystarve

—— Vesiliikenteen yhteystarve

—— Moottorikelkkareitin yhteystarve

OIKEUSVAIKUTTEISET

- Aluevarausmerkinnät:

- keskustat
- teollisuus/tilaa vaativat työpaikat/satamat
- rajapalvelut ja kauppa
- Matkailu

- Kohdemerkinnät

- TY, T, TT, LS
- TP-1, TP-2, TP-3, TP-4, TP-5
- Määrittävät toiminnan laatua (ympäristövaikutukset, tilan tarve, liikenteelliset vaikutukset)

OIKEUSVAIKUTUKSETTOMAT

- Profiloivat merkinnät

	Konttiterminaali-alue		Tilaa vaativan kaupan alue
	Kuiva- ja/tai nestebulk-terminaali-alue		Vähittäiskaupan suuryksikköalue
	Ro-ro-terminaali-alue		Sosiaali- ja terveysalan osaamiskeskittymä
	Lo-lo-terminaali-alue		Luonnonvara-alan osaamiskeskittymä
	Datakeskustoimintojen alue		Veneilyalan osaamiskeskittymä
	Vesiviljelyyn soveltuva vesialue		
	Bio- ja kiertotaloustoimintojen alue		
	Yhdyskuntateknisen huollon alue		
	Energiantuotantoalue		
	Aurinkoenergiantuotantoalue		
	Tuulienergiantuotantoalue		

- Profilointia voidaan myöhemmin hyödyntää sekä jatkosuunnittelussa että alueiden markkinoinnissa uusille yrityksille.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

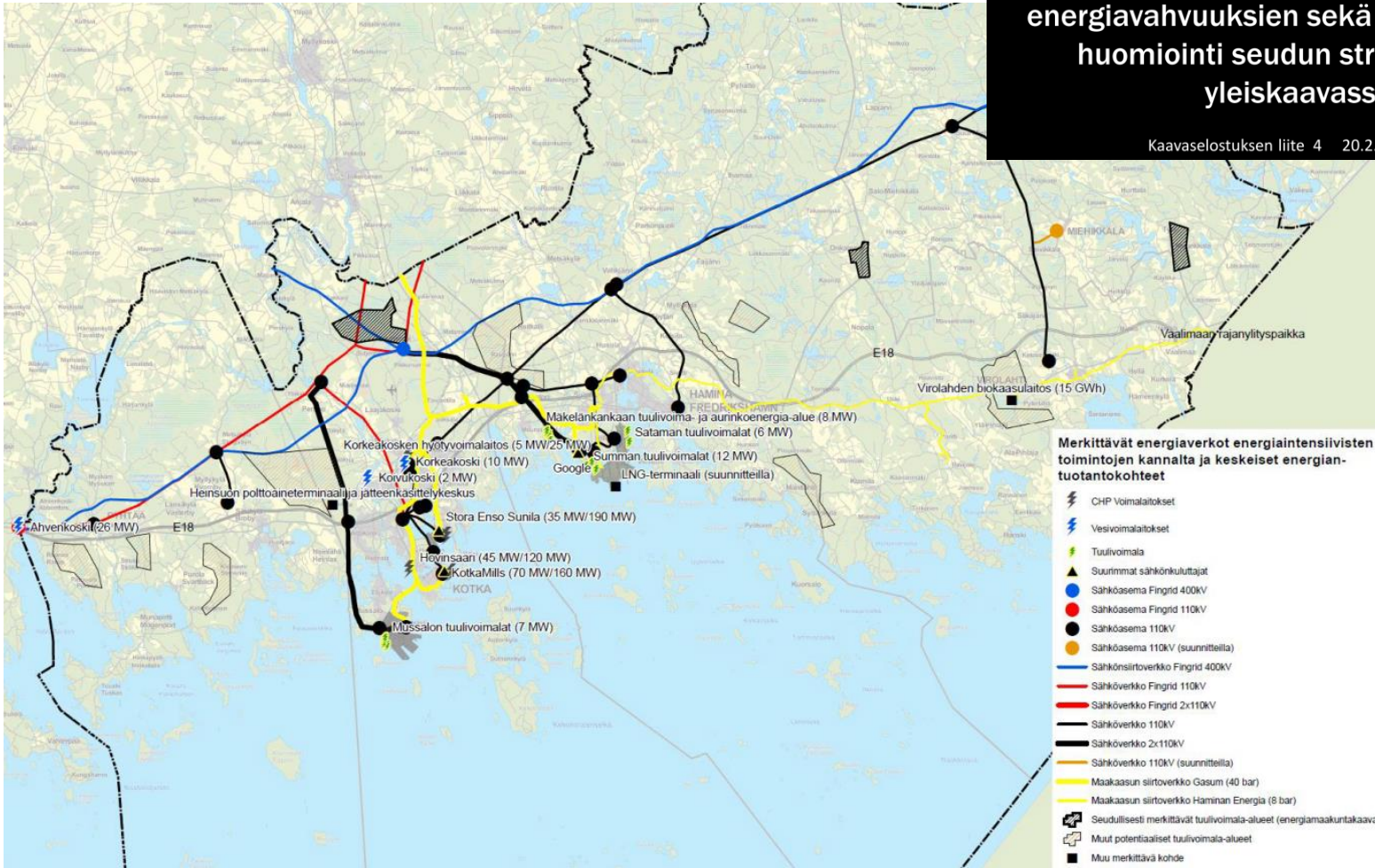
INFRAVERKOSTOT

- Fingrid Oy
 - Kaavakartalla voisi olla johdonmukaista esittää tuulivoimakohteiden lisäksi muut energiahuollon toiminnot ja verkostot, joista keskeisin on Fingridin kantaverkko.
- Gasum Oy
 - Gasumin tarjoamat puhtaat tulevaisuuden energiaratkaisut kannattaa ottaa huomioon alueen kehityksessä. Liitekartalla näkyy Gasumin kaasuputkiston rakenne.

INFRAVERKOSTOT

Kotkan – Haminan seudun energiavahvuuksien sekä –lähtökohtien huomiointi seudun strategisessa yleiskaavassa

Kaavaselostuksen liite 4 20.2.2017

Merkittävät energiaverkot energiaintensivisten toimintojen kannalta ja keskeiset energiantuotantokohteet

- ⚡ CHP Voimalaitokset
- ⚡ Vesivoimalaitokset
- ⚡ Tuulivoimala
- ▲ Suurimmat sähkönkuluttajat
- Sähkösäsema Fingrid 400kV
- Sähkösäsema Fingrid 110kV
- Sähkösäsema 110kV
- Sähkösäsema 110kV (suunnitella)
- Sähkönsiirtoverkko Fingrid 400kV
- Sähköverkko Fingrid 110kV
- Sähköverkko Fingrid 2x110kV
- Sähköverkko 110kV
- Sähköverkko 2x110kV
- Sähköverkko 110kV (suunnitella)
- Maakaasun siirtoverkko Gasum (40 bar)
- Maakaasun siirtoverkko Haminan Energia (8 bar)
- Seudullisesti merkittävät tuulivoimala-alueet (energiamarkkintakaava)
- Muut potentiaaliset tuulivoimala-alueet
- Muu merkittävä kohde

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

DATAKESKUSTOIMINNOT

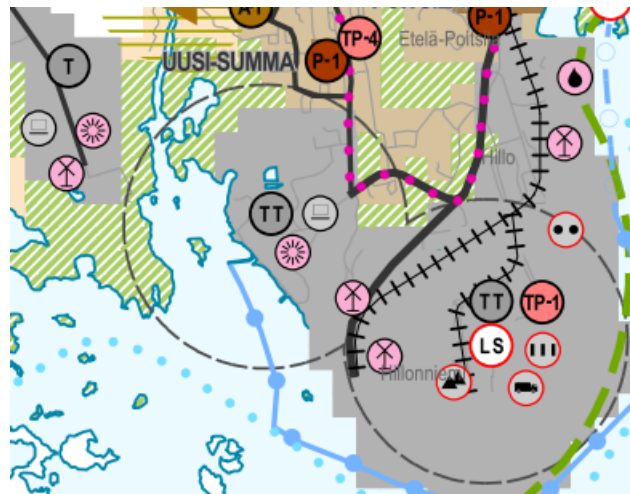
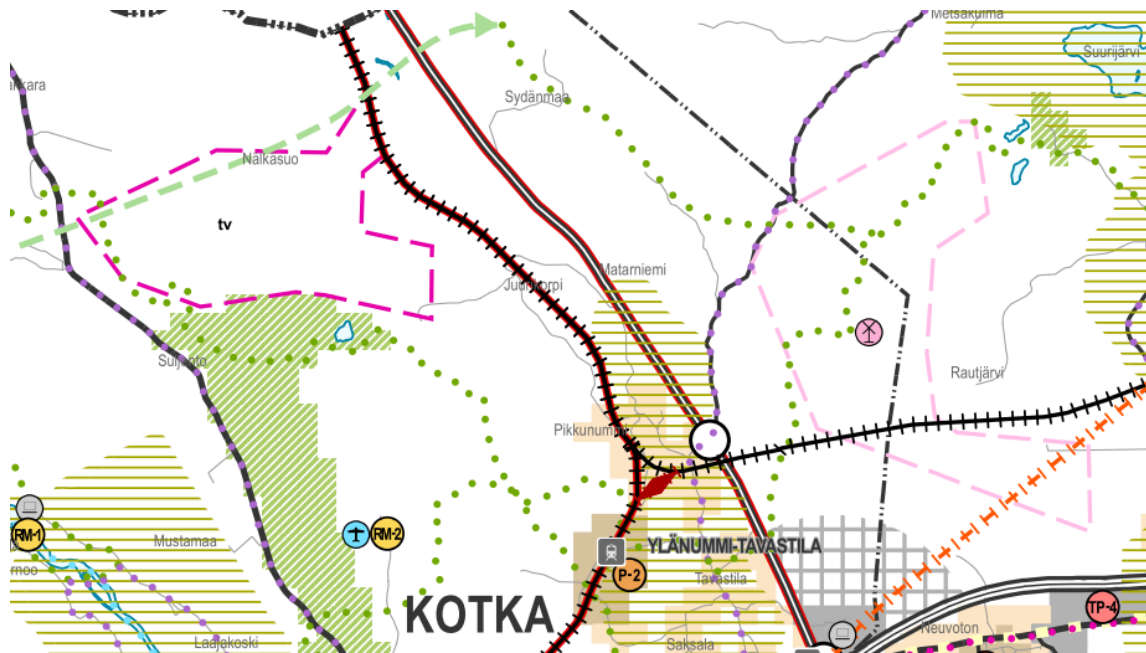
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus
 - Pernoonkosken datakeskus on yleiskaavan [maakuntakaavan?] EN-alueella ja melkein vieressä on rm-1-alue. Tuleeko ristiriita?
- Uudenmaan liitto
 - Jatkosuunnittelussa tulee arvioida Ahvenkosken datakeskustoimintojen alueen mahdollisesti aiheuttamat ympäristöhaitat viereiselle Natura 2000 -alueelle. Lisäksi datakeskustoimintojen aluetta informoivan profiilimerkinnän vaikutukset ympäristöltään historialliselle alueelle tai sen läheisyyteen tulee selvittää yleiskaavan laadinnan yhteydessä.
- Kotkan Energia Oy
 - Lausunnossa kiitetään siitä, että datakeskustoiminnalle on tehty useita varauksia Kotkan alueelle.
- Kymenlaakson liitto
 - Vaikka datakeskusten merkinnät ovat informatiivisia, niiden sijaintiohjauksessa tulisi tehdä valintoja ja osoittaa vain ensisijaiset sijoittamiskohteet. Datakeskusten rakennusmassat ovat niin massiivisia, että niiden sijoittelu maiseman ja rakennuskulttuurin arvoalueille sekä taajamatoimintojen ja asumisen alueille on ongelmallista. Kotkan Pernoonkosken, Korkeakosken ja Karhulanpuiston datakeskusmerkinnät tulisi kriittisesti arvioida tai poistaa.

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

TUULIVOIMA

- Kaavaratkaisua tulee tuulivoimaloiden alueiden osalta tarkistaa siten, että siinä ei ole ristiriitaa maakuntakaavaa koskevien päätösten kanssa.
- Maakuntakaavasta poistettujen tuulivoima-alueiden toteuttamiseen liittyy niin paljon epävarmuustekijöitä, että ne tulisi poistaa yleiskaavasta.
- Valkiajärvensuon tulivoima-alue tulee poistaa.
- Kotkan Energia:
 - Energiamaakuntakaavassa osoitettu Rankin pohjoispuolisen merituulipuiston toteutus tulee ajankohtaiseksi Puolustusvoimien tutkimuutoksen kautta. Kohde on sikäli ainutlaatuinen merituulikohde, että siitä on suhteellisen lyhyt matka lähimpään vahvaan sähköverkkoon Mussalossa. Rankin merituulipuistolle tulisi varata alue myös strategiseen yleiskaavaan.
 - Lausunnossa kiitetään siitä, että Mussaloon on tehty varaus lisätuulivoimalle
- On tärkeää, että yleismääräyksiin lisätään maininta, että tuulivoimaloiden tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida meriliikenne sekä meriliikenteen tutkajärjestelmät.

TUULIVOIMA

Tuulivoimaloiden alue

Alue varataan pääkäyttötarkoituksen ohella tuulivoimaloiden alueeksi. Energiantuotanto tulee toteuttaa siten, että alueen pääasiallista käyttötarkoitusta ei kohtuuttomasti vaikeuteta.

Tuulienergiantuotantoalue

LAUSUNTOJEN SISÄLTÖ

MUITA HUOMIOITA

- Kotkan Energia:
 - Mussalo-Pernoonskoski-siirtojohtoon kaltaisten vahvojen sähkön siirtoyhteyksien lähelle voisi kaavoittaa alueita teollisuuskäyttöön.
 - Ristinkallion pohjoispuolelle kaavoitetulle teollisuuskäyttöön varatulle alueelle tulee varmistaa riittävästi tilaa. Kyseessä on Kotkan ainoa laajasti tilaa tarvitseville, energiaintensiiviselle teollisuudelle soveltuva paikka, joka on logistisesti järkevästi junaradan varressa.
- Yleiskaavassa toivoisi olevan selkeitä linjauksia ja kannanottoja paikallisesta energiatuotannosta, energiatehokkuudesta ja uusiutuvista energiamuodoista.
- Bio- ja kiertotalousaluemerkinnän lisäämistä Kotkan Ristinkalliolle tulisi harkita.
- Merkittävien teollisen mittakaavan tuotantolaitosten sijoittaminen kaupunkikehittämisen alueelle on ongelmallista. Näin ollen aurinkoenergiamerkintää tulisi avata erityisesti Hietasen osalta.
- Kuutsalon sataman paikka tulee tarkistaa.
- Kaavasta puuttuu Anjalan kanavan yhteystarvemerkinä.
- Kaavakartalla esitettävät vesiväylät tulisi päivittää vastaamaan nykyistä tilannetta.
- Liikennevirastolla ei ole tällä hetkellä suunnitelmissa toteuttaa kaavakartalla esitettyä Kotka-Pietari-vesiväylää.